

**UCHWAŁA NR XX/177/2012
RADY MIEJSKIEJ W ŁEBIE**

z dnia 22 czerwca 2012 r.

w sprawie uchwalenia “Programu ochrony środowiska dla miasta Łeby na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019”.

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt.1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art.18 ust.1 w zw. z art. 14 i art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) Rada Miejska w Łebie uchwala, co następuje :

§ 1. Uchwala się “Program ochrony środowiska dla miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019” w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Podsumowanie do aktualizacji Programu ochrony środowiska dla miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Łeby.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Łebie

Barbara Dąbrowska

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami) Burmistrz Miasta Łeby, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza gminny program ochrony środowiska. Program, na podstawie aktualnego stanu środowiska, określa w szczególności: 1) cele ekologiczne; 2) priorytety ekologiczne; 3) poziomy celów długoterminowych; 4) rodzaj i harmonogram działań proekologicznych; 5) środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe. Gminny Program Ochrony Środowiska przyjmuje się na 4 lata, z tym że przewidziane w niej działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata. Niniejszy Program Ochrony Środowiska jest aktualizacją dokumentu, przyjętego uchwałą Nr 224/XXVII/2004 Rady Miejskiej w Łebie z dnia 25 października 2004r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeby. Dla Programu opracowano zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 51 i 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.) sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń Programu. Przed jej przygotowaniem Burmistrz Miasta Łeby wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku z wnioskiem o zaopiniowanie proponowanego zakresu Prognozy. Oba organy administracji uzgodniły przedstawiony zakres. Po sporządzeniu Programu i Prognozy do niego, Burmistrz Miasta Łeby ponownie zwrócił się do ww. organów opiniujących w celu zaopiniowania projektu Programu i Prognozy w trybie art. 54 ust. 1 ww. ustawy. Jednocześnie ogłoszeniem znak: GMiL.602.05.2012.WS poinformowano społeczeństwo o możliwości zapoznania się z treścią projektu Programu i Prognozą do niego a także możliwością wniesienia swoich uwag i wniosków do tych opracowań. Tym samym zapewniono obowiązek udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko nałożony na opracowywanego projekt Programu art. 54 ust. 2 ww. ustawy. W wyznaczonym na składanie uwag i wniosków terminie (tj. 20.04.2012 – 11.05.2012 r.) nie wpłynęły do Burmistrza Miasta Łeby żadne uwagi ani wnioski dotyczące przedmiotu opracowywanego Programu. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem znak: RDOŚ-Gd-WOO.411.4.2.2012.KSZ.2. z dnia 29.02.2012 r. zaopiniował przedstawiony mu projekt Programu wraz załączoną Prognozą z uwagami. Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku pismem znak: SE-NS-80.9022.490.34.2012.LK z dnia 22.02.2012 r. zaopiniował przedstawiony mu projekt Programu wraz załączoną Prognozą bez uwag. Projekt Programu został również zaopiniowany pozytywnie uchwałą nr 129/2012 Zarządu Powiatu Lęborskiego z dnia 21 lutego 2012 r. z uwagami. Uzyskane uwagi, opinie i stanowiska organów uwzględniono przy konstruowaniu ostatecznej wersji Dokumentów. Podjęcie uchwały o przyjęciu "Programu ochrony środowiska dla miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019" jest zatem uzasadnione i celowe.

Sporządził: Wojciech Siwczyński

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XX/177/2012
Rady Miejskiej w Łebie
z dnia 22 czerwca 2012 r.

Program ochrony środowiska dla miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019

BURMISTRZ ŁEBY

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA ŁEBA
NA LATA 2012-2015
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2019**

Grudzień 2011

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA ŁEBA
NA LATA 2012-2015
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2019**

Zespół autorski:

mgr Joanna Witkowska

mgr Michał Grek

mgr Magdalena Ferfet

1. WSTĘP.....	8
1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	8
1.2. ZAKRES OPRACOWANIA.....	8
1.3. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	8
1.4. ŹRÓDŁA DANYCH.....	8
1.5. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA.....	8
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	11
2.1. POŁOŻENIE I UWARUNKOWANIA Z NIM ZWIĄZANE.....	11
2.2. KLIMAT.....	12
2.3. SPOŁECZNOŚĆ.....	12
2.4. GOSPODARKA.....	13
2.5. INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO-TECHNICZNA.....	14
2.5.1. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę.....	14
2.5.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych.....	14
2.5.3. Charakterystyka zaopatrzenia gminy w energię elektryczną.....	15
2.5.4. Charakterystyka zaopatrzenia gminy w gaz.....	15
3. OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I ZASOBÓW PRZYRODY.....	15
3.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY.....	15
3.1.1. Park narodowy.....	16
3.1.2. Rezerwat przyrody.....	17
3.1.3. Pomnik przyrody.....	17
3.2. OBSZARY NATURA 2000.....	17
3.3. POZOSTAŁE OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO.....	19
3.4. ZIELEŃ URZĄDZONA.....	19
3.5. LASY.....	19
3.6. TURYSTYKA.....	20
3.7. ZASOBY NATURALNE.....	21
3.7.1. Wody podziemne.....	21
3.7.2. Wody powierzchniowe.....	21
3.7.3. Gleby.....	21
3.8. GOSPODARKA ODPADAMI.....	22
4. ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII.....	23
4.1. MATERIAŁOCHŁONNOŚĆ, WODOCHŁONNOŚĆ, ENERGOCHŁONNOŚĆ.....	23
4.1.1. Analiza zużycia wody.....	23
4.1.2. Analiza stanu izolacji termicznej obiektów budowlanych, zapotrzebowanie na ciepło.....	23
4.2. WYKORZYSTANIE ENERGII ODNAWIALNEJ.....	24
4.2.1. Analiza stanu i możliwości korzystania z energii wiatru.....	24
4.2.2. Analiza stopnia korzystania z energii biomasy.....	25
4.2.3. Analiza wykorzystania energii słonecznej.....	26
4.2.4. Analiza możliwości wykorzystania pomp ciepła.....	26
4.2.5. Analiza możliwości wykorzystania energii wodnej.....	26
4.3. KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH OCHRONA PRZED POWODZIĄ I SKUTKAMI SUSZY.....	26
5. ŚRODOWISKO I ZDROWIE. DALSZĄ POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO.....	27
5.1. JAKOŚĆ WÓD.....	27
5.2. OCHRONA BRZEGU MORSKIEGO.....	28
5.3. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA.....	29
5.4. POWAŻNE AWARIE.....	32
5.5. ODDZIAŁYWANIE HAŁASU.....	33
5.6. ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	34
5.7. EDUKACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.....	34
6. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA.....	36
6.1. INSTRUMENTY REALIZACJI PROGRAMU.....	36

<u>6.1.1. Instrumenty prawne.....</u>	<u>36</u>
<u>6.1.2. Instrumenty finansowe.....</u>	<u>39</u>
<u>6.1.3. Instrumenty społeczne.....</u>	<u>40</u>
<u>6.1.4. Instrumenty polityczne.....</u>	<u>40</u>
<u>6.1.5. Instrumenty strukturalne.....</u>	<u>40</u>
<u>6.2. ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM.....</u>	<u>40</u>
<u>6.3. SYSTEMY ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO.....</u>	<u>40</u>
<u>7. LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ WŁASNYCH I KOORDYNOWANYCH, W PODZIALE NA INWESTYCYJNE (I) I POZAINWESTYCYJNE (P) PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU....</u>	<u>41</u>
<u>8. MIERNIKI REALIZACJI AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....</u>	<u>50</u>
<u>9. PODSUMOWANIE.....</u>	<u>52</u>
<u>10. LITERATURA.....</u>	<u>52</u>

Spis Tabel

TABELA 1 UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W MIEŚCIE ŁEBA.....	11
TABELA 2 LICZBA MIESZKAŃCÓW W MIEŚCIE ŁEBA W LATACH 2005-2010.....	13
TABELA 3 ILOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE MIASTA ŁEBA.....	13
TABELA 4 EFEKT OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW	14
TABELA 5 ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ W MIEŚCIE ŁEBA W LATACH 2005 I 2010.....	15
TABELA 6 POWIERZCHNIA LASÓW I GRUNTÓW LEŚNYCH NA TERENIE MIASTA ŁEBA WEDŁUG FORMY WŁASNOŚCI W LATACH 2005 I 2010.....	20
TABELA 7 ODEBRANE ODPADY KOMUNALNE W LATACH 2009-2010.....	22
TABELA 8 ODPADY ZEBRANE SELEKTYWNIENIE.....	22
TABELA 9 ZUŻYCIE WODY W ŁEBIE W LATACH 2005 I 2010.....	23
TABELA 10 EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIENIE UCIĄŻLIWYCH NA TERENIE POWIATU ŁĘBORSKIEGO.....	29
TABELA 11 WIELKOŚĆ EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ Z ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH NA TERENIE MIASTA ŁEBA.....	30
TABELA 12 WYNIKI KLASYFIKACJI STREFY POD KĄTEM OCHRONY ZDROWIA W 2010 R. ..	30
TABELA 13 WYNIKI KLASYFIKACJI STREFY POD KĄTEM OCHRONY ROŚLIN W 2010 R.....	31
TABELA 14 DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W ŚRODOWISKU.....	33
TABELA 15 RUCH KOŁOWY NA DRODZE WOJEWÓDZKIEJ NR 214 W 2010 R.....	33
TABELA 16 CELE I DZIAŁANIA POŚ (WOJEWÓDZKI I POWIATOWY).....	41
TABELA 17 LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ WŁASNYCH I KOORDYNOWANYCH PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU.....	44
TABELA 18 MIERNIKI MONITOROWANIA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA ŁEBA.....	50

Spis Rysunków

RYSUNEK 1 PRIORYTETY POLITYKI EKOLOGICZNEJ RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ W LATACH 2009-2012 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY DO ROKU 2016	9
RYSUNEK 2 POŁOŻENIE MIASTA ŁEBA (ŹRÓDŁO: WWW.GMINY.PL).....	12

RYSUNEK 3 ZMIANA LICZBY MIESZKAŃCÓW ŁEBY W LATACH 2005-2010.....	13
RYSUNEK 4 STREFY ENERGETYCZNE WIATRU W POLSCE (ŹRÓDŁO: IMIGW).....	25

1. Wstęp

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba z 2008 r. przyjętego przez Radę Miejską w Łebie uchwałą Nr 224/XXVII/2004 z dnia 25.10.2004 r. Jest to już druga aktualizacja Programu.

1.2. Zakres opracowania

Program swoją strukturą bezpośrednio nawiązuje do Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009–2012 z perspektywą do roku 2016. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, określający kierunki polityki ekologicznej należy traktować jako wypełnienie obowiązku aktualizacji Polityki Ekologicznej Państwa, a więc odniesienia jej celów i niezbędnych działań do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz stanu środowiska. Potrzeba tej aktualizacji wynika z prawa ochrony środowiska. Stwarza to, z jednej strony szansę szybkiego rozwiązania wielu problemów ochrony środowiska i poprawy jakości życia mieszkańców, przykładowo poprzez możliwość korzystania ze środków finansowych UE, z drugiej strony oznacza konieczność spełnienia wymagań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz osiągnięcia celów wspólnotowej polityki ekologicznej.

Prawo ochrony środowiska w art. 17 ust. 1 wprowadza obowiązek przygotowywania i aktualizowania programu ochrony środowiska, zgodnie z wytycznymi opracowania i przyjęcia przez państwo Polityki Ekologicznej.

1.3. Podstawa prawna opracowania

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.). Zgodnie z przepisami ww. ustawy z wykonania programów gminy sporządzają co 2 lata raporty, które przedstawiane są Radzie Miejskiej (art. 18 POŚ). Aktualizacja programu ochrony środowiska jest odzwierciedleniem Polityki Ekologicznej Państwa, mającym wdrożyć jej ustalenia na odpowiednio niższym poziomie. Politykę Ekologiczną Państwa przyjmuje się na 4 lata, z tym że przewidziane w niej działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata.

1.4. Źródła danych

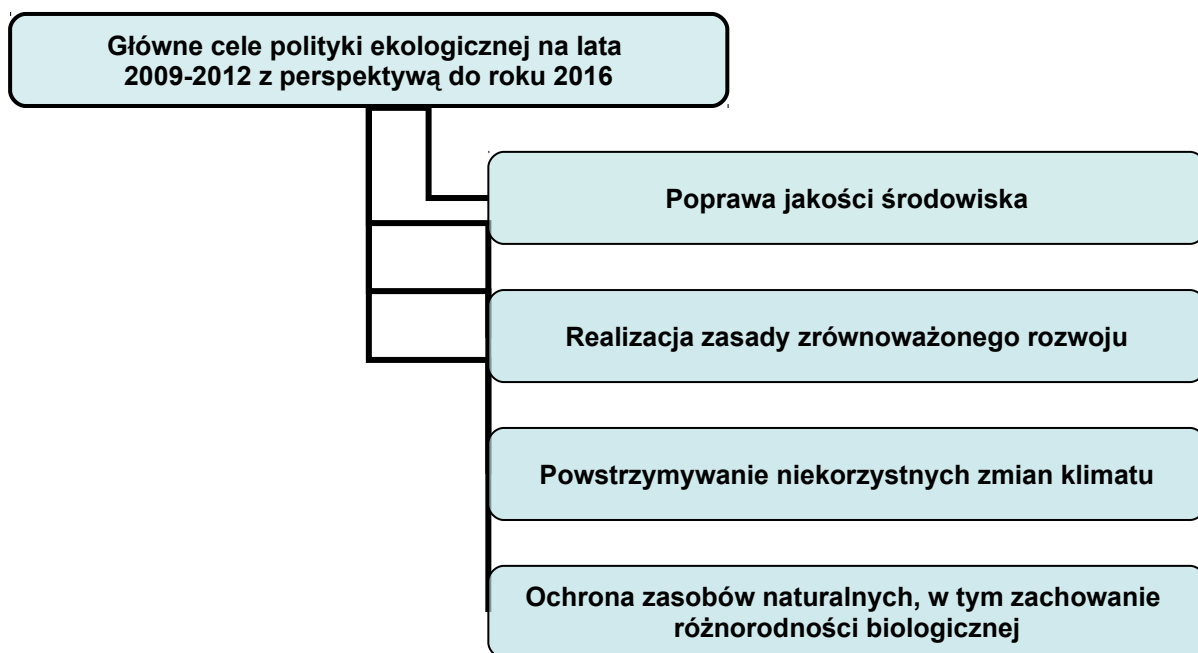
Opracowując program wykorzystano dane uzyskane bezpośrednio lub ze strony internetowej poniżej przedstawionych jednostek:

- Urząd Miejski w Łebie,
- Spółka Wodna Łeba,
- Nadleśnictwo Lębork,
- Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Regionalnych,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lęborku,
- Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000.

1.5. Polityka Ekologiczna Państwa

W grudniu 2008 r. Rada Ministrów przyjęła Politykę Ekologiczną Państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016.

Polityka Ekologiczna jest dokumentem strategicznym, określającym cele i priorytety ekologiczne, a poprzez to wskazującym kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu. Do realizacji tych założeń władze samorządowe przygotowują odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska.

Rysunek 1 Priorytety Polityki Ekologicznej Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016

(Źródło: Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016).

Polityka ekologiczna to dokument strategiczny, który przez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu.

Najważniejsze działania priorytetowe na najbliższe lata, to m.in.:

- zamknięcie wysypisk nie spełniających wymogów UE,
- wprowadzenie w życie tzw. zielonych zamówień,
- wzmocnienie kadry inspekcji ochrony środowiska, która usprawni ochronę środowiska i pozwoli na kontrolę przestrzegania prawa,
- wspieranie platform technologicznych i ekoinnowacyjności w ochronie środowiska,
- przywrócenie podstawowej roli miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego jako podstawy lokalizacji inwestycji,
- zwiększenie retencji wody,
- opracowanie krajowej strategii ochrony gleb,
- ochrona atmosfery (w tym realizacja założeń dyrektywy unijnej CAFE, dotyczącej ograniczenia emisji pyłów),
- ochrona wód (w tym redukcja o 75 % ładunku azotu i fosforu w oczyszczanych ściekach komunalnych),
- gospodarka odpadami,
- modernizacja systemu energetycznego,
- ochrona przed hałasem (w tym sporządzanie map akustycznych dla wszystkich miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców i opracowania planów walki z hałasem),
- działania związane z nadzorem nad chemikaliami dopuszczonymi na rynek.

W zakresie **ochrony powietrza** zadania wynikające z PEP skoncentrowane będą na osiągnięciu dalszej redukcji emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii, modernizacji systemów energetycznych oraz w dalszym ciągu opracowywanie i wdrażanie przez właściwych marszałków województw Programów naprawczych w strefach, w których notuje się przekroczenia standardów dla pyłu drobnego PM₁₀ i PM_{2,5} zawartych w Dyrektywie CAFE, poprzez

eliminację niskich źródeł emisji oraz zmniejszenia emisji pyłu ze środków transportu.

Dla dziedziny **ochrony zasobów naturalnych** PEP formułuje cel średniookresowy w sposób następujący: „racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększyć samofinansowanie gospodarki wodnej”. Wskazuje się również, że „naczelnym zadaniem będzie dążenie do maksymalizacji oszczędności zasobów wodnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne, zwiększenie retencji wodnej oraz skuteczna ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed zanieczyszczeniem”. Ponadto, zgodnie z PEP naczelnym celem w zakresie ochrony zasobów wodnych jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków i ekosystemów od nich zależnych. Wskazuje się, że „cel ten będzie realizowany przez opracowanie dla każdego wydzielonego w Polsce obszaru dorzecza planu gospodarowania wodami oraz Programu wodno-środowiskowego kraju”.

Pod kątem **gospodarki odpadami**, PEP ustanowiła cele średniookresowe do 2016 r. są to m.in. utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju, zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska, zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja, sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, a także eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów. PEP wskazuje także na konieczność pełnego zorganizowania krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także sugeruje zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, tak aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

W zakresie **ochrony przyrody** w PEP jako priorytetowe określono zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody, dokończenie inwentaryzacji i waloryzacji różnorodności biologicznej Polski, które stworzy podstawę do ustanowienia pełnej listy obszarów ochrony ptaków i ochrony siedlisk w europejskiej sieci Natura 2000, szczególnie szybko na obszarach, na których planowane są inwestycje infrastrukturalne przewidziane do współfinansowania ze środków Unii Europejskiej, a także kontynuacja tworzenia krajowej sieci obszarów chronionych (nowych parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych i pozostałych form i obiektów ochrony przyrody), z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych, jako miejsc dopełniających obszarową ochronę przyrody.

PEP wskazuje, że konieczne są dalsze prace w kierunku **racjonalnego użytkowania zasobów leśnych** przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego, co oznacza rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Konieczna jest także realizacja przez Lasy Państwowe „Krajowego Programu zwiększenia lesistości”, z naciskiem na tworzenie spójnych kompleksów leśnych połączonych korytarzami ekologicznymi oraz dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów wynikających z ochrony sieci obszarów Natura 2000 (zalesienia nie mogą zagrozić utrzymaniu ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk).

W zakresie **ochrony przed hałasem** PEP wskazuje na konieczność dokonania wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe, a także pilne sporządzenie map akustycznych dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz dla dróg krajowych i lotnisk i wynikających z nich Programów ochrony przed hałasem. W PEP proponuje się, aby likwidacja źródeł hałasu została osiągnięta poprzez tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, wymianę taboru tramwajowego na mniej hałaśliwy, a także budowę ekranów akustycznych. Konieczny jest także rozwój systemu monitoringu hałasu.

PEP nakłada konieczność stworzenia systemu prewencyjnego, mającego na celu **zapobieganie szkodom w środowisku** i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody. W przypadku wystąpienia szkody w środowisku koszty naprawy muszą w pełni ponieść jej sprawcy.

W zakresie **pól elektromagnetycznych**, powodowanych nie tylko przez linie wysokiego napięcia, ale także przez liczne stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej PEP wskazuje na konieczność prowadzenia monitoringu.

2. Charakterystyka Gminy

2.1. Położenie i uwarunkowania z nim związane

Według podziału fizyko-geograficznego Miasto Łeba położone jest w makroregionie Pobrzeża Koszalińskiego w pasie przylegającym bezpośrednio do Bałtyku (Wybrzeże Słowińskie) składającym się z plaż, nadmorskich wydm, jezior przybrzeżnych (Łebsko, Sarbsko) oraz terenów bagiennych. Miasto podzielone jest rzeką Łebą na część wschodnią i zachodnią.

Jeziora Łebsko i Sarbsko charakteryzują się dużymi powierzchniami: Łebsko 7 140 ha (trzecie pod względem wielkości jezioro w Polsce) Sarbsko 651 ha oraz małymi głębokościami: średnia głębokość Łebska to 2,7 m, a Sarbska 1,2 m. Jeziora Łebsko i Sarbsko są oddzielone od morza piaszczystymi mierzejami.

Teren gminy jest stosunkowo płaski a różnice wysokości nie przekraczają 2,5 m, jedynie w pasie wydm nadmorskich dochodzą do wartości 10 m. Na przeważającej części terenu gminy rzędne oscylują od 0,5 m do 2,0 m n.p.m. wykazując tendencje do obniżania w nieckach pojeziornych, w których poziom wody jest regulowany systemem rowów melioracyjnych i przepompowni.

Administracyjnie miasto Łeba położona jest w północnej części województwa pomorskiego, w powiecie lęborskim, na Wybrzeżu Słowińskim. Łeba graniczy od południa z Gminą Wicko, od zachodu z gminą Smołdzino (powiat słupski) a od wschodu z Gminą Choczewo (powiat wejherowski). Powierzchnia gminy miejskiej Łeba wynosi 1.480,96 ha, podział gruntów w zależności od przeznaczenia przedstawia tabela poniżej:

Tabela 1 Użytkowanie gruntów w mieście Łeba

Podział powierzchni gminy wg przeznaczenia gruntów		
Rodzaj gruntu	Jednostka	
	[ha]	[%]
Rolne	262,87	18
Leśne	681,54	46
Budowlane	249,42	17
Grunty pod wodami	14,24	1
Nieużytki	208,48	14
Tereny różne	64,41	4

Źródło: Program ochrony środowiska dla miasta Łeba na lata 2008-2011

W strukturze użytkowania gruntów miasta Łeba przeważają lasy i grunty leśne (ok. 46%) natomiast użytki rolne zajmują ok. 18% terenu gminy i składają się na nie głównie łąki i pastwiska. Na terenie miasta Łeba nie prowadzi się typowej gospodarki rolnej.

Powierzchnia Łeby obejmuje swym zasięgiem 12 km linii brzegowej wybrzeża morskiego, z czego na 3 km znajdują się urządzone kąpieliska.

Przez teren miasta przepływa rzeka Łeba oraz kanał Chelst, który łączy kanał portowy z Jeziorem Sarbsko. Granice miasta obejmują swym zasięgiem także część jeziora Łebsko i Czarny Staw. Na terenie gminy znajduje się obszar aktywnych wydm nadbrzeżnych, które charakteryzują się zmienną rzeźbą w zależności od reżimu wiatrowego.

W skład powierzchni gminy wchodzi także część Słowińskiego Parku Narodowego, część rezerwatu przyrody – „Mierzeja Sarbska” oraz obszary zaliczone do sieci „NATURA 2000”.

Rysunek 2 Położenie miasta Łeba (źródło: www.gminy.pl)

Przez teren Łeby przebiegają takie trasy komunikacyjne o znaczeniu ponadlokalnym jak:

- droga wojewódzka DW 214 Łeba – Lębork – Sierakowice – Kościerzyna – Warlubie,
- droga powiatowa DP 39301 relacji Łeba - Szczecznurze,
- linia kolejowa Kartuzy – Lębork – Łeba,

Ponadto na terenie miasta znajduje się port morski oraz port jachtowy.

2.2. Klimat

Pobrzeże Łebskie wyróżnia się wspaniałym morskim klimatem ze średnią roczną temperaturą 7,4 – 7,5 °C, najzimniejszy miesiąc to styczeń – 0,5 °C a najcieplejszy to lipiec 16,5 °C. Na tym terenie notuje się wyjątkowo duża ilość dni słonecznych w sezonie letnim. Wiatry wieją przeważnie z zachodu i południowo-zachodu. Często występują wiatry sztormowe, które powstrzymują proces degradacji wód Bałtyku, wspomagają proces samooczyszczania wody i nasycają powietrze dobroczynnymi związkami jodu. Różnica temperatur powierzchni lądu i morza w najcieplejszej porze roku powoduje powstawanie lokalnej bryzy, która stwarza atrakcyjne warunki dla wypoczynku. W ciągu dnia wieje bryza morska z morza na 10 km w głąb lądu łagodząc upały letnich dni. Wieczorem zaś zaczyna wiać bryza lądowa. Tworzy to dogodne warunki dla uprawiania i rozwoju sportów morskich, takich jak np. windsurfing.

2.3. Społeczność

Liczba ludności Łeby wynosiła 3 785 osób (stan na dzień 31 grudnia 2010 r.). W tym kobiety stanowiły 52,8 %. Gęstość zaludnienia wynosiła 253 osób/km² i jest wyższa niż średnia dla województwa pomorskiego, która wynosi 122 os/km² i niższa niż średnia dla powiatu lęborskiego, która wynosi 91 os/km². Porównując lata ubiegłe, liczba ludności w mieście spada. W stosunku do

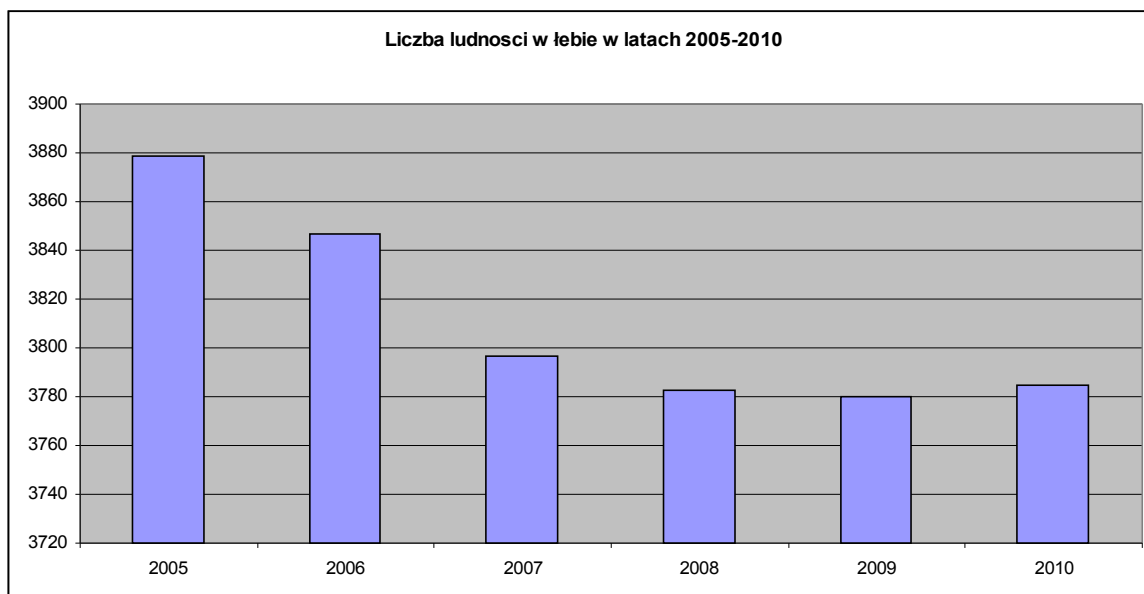
roku 2005 spadek wyniósł 2,4%. Przyrost naturalny był dodatni, czyli nadwyżka liczby urodzeń nad liczbą zgonów i wynosiła 1,1.

Tabela 2 Liczba mieszkańców w mieście Łeba w latach 2005-2010

Jednostka terytorialna	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Miasto Łeba	3879	3847	3797	3783	3780	3785

Źródło: GUS

Rysunek 3 Zmiana liczby mieszkańców Łeby w latach 2005-2010

Źródło: na podstawie GUS

Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 65,5%. Wzrasta odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

2.4. Gospodarka

Według stanu na koniec 2010 r. w mieście zarejestrowanych było 1455 podmiotów gospodarki narodowej. W stosunku do roku 2005 zanotowano wzrost liczby podmiotów gospodarczych o 6,9%.

Tabela 3 Ilość przedsiębiorstw działających na terenie miasta Łeba

Jednostki zarejestrowane wg PKD	2005	2010
ogółem	1354	1455
sektor publiczny	11	11
sektor prywatny	1343	1444

Źródło: GUS

Doskonałe położenie na mapie turystycznej Polski predysponuje Łebę do rozwoju funkcji turystyczno-usługowej. Łeba jest jedną z najczęściej odwiedzanych miejscowości nadmorskich. Zdecydowana większość mieszkańców miasta deklaruje znaczne dochody płynące z działalności turystycznej.

Na terenie Łeby funkcjonuje port rybacki, w związku z tym dość dobrze prosperującą dziedziną gospodarki stało się rybołówstwo. Do większych zakładów zlokalizowanych na terenie gminy należą: Zakład Przetwórstwa Rybnego „DOS”, Zakład Przetwórstwa Rybnego „TERNAEBEN PI”, Zakłady Rybne „Morfish”, Stocznia „Gryf” przy ul. Turystycznej.

Na terenie Łeby działa również Spółka Rybacka „Sandacz”, która prowadzi gospodarkę na

wodach jeziora Łebsko dzierzawionych od Słowińskiego Parku Narodowego. Połowy są też prowadzone przez rybaków indywidualnych na przybrzeżnych wodach.

Na terenie miasta funkcjonuje port jachtowy, który jest pierwszym tego typu kompleksowym przedsięwzięciem zrealizowanym na polskim wybrzeżu. Może przyjąć ponad 120 jednostek różnych klas, w tym także jachty żaglowe o długości do 18 m i motorowe do 24 m długości. Miejsca postojowe umożliwiają skorzystanie z przyłączy wody i energii elektrycznej. Stanowiska postojowe zlokalizowane są przy trapach pomostów pływających, co jest rozwiązaniem nowoczesnym i zapewniającym możliwości ewentualnej przebudowy wyposażenia basenu jachtowego oraz prowadzenia niezbędnych prac portowych.

2.5. Infrastruktura inżynierijno-techniczna

2.5.1. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę

Według danych z początku 2012 roku sieć wodociągowa z przyłączami w Łebie miała długość 39,8 km, natomiast długość przyłączy wynosi 8,9 km. Do zabudowań prowadzi 804 szt. przyłączy. Z sieci wodociągowej korzystało 3648 mieszkańców. Stopień zwodociągowania gminy wynosi 100%.

Liczba przyłączy do budynków wzrosła o 3,6% w porównaniu z rokiem 2006, natomiast nie zmieniła się długość sieci wodociągowej.

Ujęcia wód

Ujęcia wody eksploatuje Przedsiębiorstwo Wodociągowe Łeba-Wicko sp. z o.o.. Eksploatowane jest głębinowe ujęcie wody w Łebieńcu, składające się z trzech studni S-1, S-2, S-3, o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w wysokości 520,0 m³/h i depresji 3,0-5,0 m. Pobór wody ograniczono do Q_{max}=260,0 m³/h oraz 5500 m³/dobę. W podziale na studnie zasoby przedstawiają się następująco: studni S1 - 260,0 m³/h, S2 - 200,0 m³/h, S3 - 60,0 m³/h. Przedsiębiorstwo eksploatuje tylko studnie S-1 i S-2, natomiast studnia S-3 jest nie eksploatowana (nie uzbrojony odwiert).

Na terenie miasta Łeba nie ma stacji uzdatniania wody. Stacja Uzdatniania Wody Nowęcina zaopatruje następujące miejscowości: Łeba, Nowęcina, Żarnowska, Steknica, Łebieniec, Szczenerze, Dychlino, Sarbsk. (dane z Przedsiębiorstwa Wodociągowego Łeba-Wicko sp. z o.o.).

2.5.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych

Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 20,1 km i podłączonych jest 3846 mieszkańców. Miasto skanalizowane jest w 99%. Ilość przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków wynosiła 885 szt.

Miasto Łeba tworzy aglomerację Łeba o liczbie RLM 50 000. Rocznie do oczyszczalni w Łebie dopływa 1 268 486 m³ ścieków i tyle samo odprowadzanych jest po oczyszczeniu. Oczyszczalnia oprócz Łeby obsługuje również m. Wicko i Żarnowska w gminie Nowęcina. Oczyszczalnia w Łebie jest oczyszczalnią biologiczną z podwyższonym usuwaniem związków azotu (N) i fosforu (P) o przepustowości 8600 m³/d. Bezpośrednim odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Łeba.

Oczyszczalnia ścieków nie spełnia wymagania załącznika 1 do rozporządzenia w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Dlatego w najbliższych latach planowana jest modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łebie.

Gospodarką ściekową na terenie miasta zajmuje się Spółka Wodna Łeba.

Tabela 4 Efekt oczyszczania ścieków

Średnie roczne wartości wskaźników w ściekach dopływających do oczyszczalni ścieków					Średnie roczne wartości wskaźników w ściekach odpływających z oczyszczalni					Redukcja	
BZT5	ChZT	Zaw. Ogólna	Azot	Fosfor	BZT5	ChZT	Zaw. Ogólna	Azot	Fosfor	Azotu	Fosforu
mgO ₂ /l	mgO ₂ /l	mg/l	mg/l	mg/l	mgO ₂ /l	mgO ₂ /l	mg/l	mg/l	mg/l	%	%
608,8	879,8	799,2	82,2	21,1	2,43	35,6	3,73	11,53	0,72	86	96,6

Źródło: Spółka Wodna Łeba

Na terenie miasta funkcjonuje 7 przepompowni wód deszczowych:

- Przepompownia wód deszczowych w ul. Jachtowej,
- Przepompownia wód deszczowych w rondzie w drodze 214,
- Przepompownia wód deszczowych przy ul. Mickiewicza,
- Przepompownia wód deszczowych przy ul. Łąkowej,
- Przepompownia wód deszczowych na przedłużeniu ul. Tysiąclecia,
- Przepompownia wód deszczowych przy ul. Abrahama,
- Przepompownia wód deszczowych w Parku Oblatów,

2.5.3. Charakterystyka zaopatrzenia gminy w energię elektryczną

Dostawcą energii elektrycznej na obszarze miasta Łeba jest ENERGA S.A.

Zużycie energii elektrycznej w mieście Łeba szacowane jest na około 6 028 MWh/rok, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca daje średnią, wynoszącą około 1603 kWh.

Wraz ze wzrostem liczby odbiorców, wzrosło zużycie energii elektrycznej – średnio o 5,4%.

Tabela 5 Zaopatrzenie w energię elektryczną w mieście Łeba w latach 2005 i 2010

Energia elektryczna w gospodarstwach domowych	jednostka	2005	2010
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu, w tym:	szt.	1436	1519
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu ogółem	MWh	4998	6028
zużycie energii elektrycznej w mieście na 1 mieszkańca	kWh	1292,5	1603,2
zużycie energii elektrycznej w mieście na 1 korzystającego / odbiorcę	kWh	3480,5	3968,5

Źródło: GUS

2.5.4. Charakterystyka zaopatrzenia gminy w gaz

Na terenie Łeby obecnie trwa I etap gazyfikacji, w wyniku którego do sieci gazowej podłączonych zostanie 100 obiektów.

3. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i zasobów przyrody

Podstawowymi aktami prawa z zakresu ochrony dziedzictwa przyrodniczego oraz ochrony i kształtowania środowiska na terytorium Polski są ustawy: o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.) oraz Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.).

W myśl zapisów pierwszego z wymienionych aktów ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; 4) siedlisk przyrodniczych; 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; 7) krajobrazu; 8) zieleni w miastach i wsiach; 9) zadrzewień.

Z kolei ochrona środowiska w myśl Prawa ochrony środowiska oznacza: podjęcie lub zaniechanie działań, umożliwiające zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej; ochrona ta polega w szczególności na: a) racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju; b) przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom; c) przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

3.1. Formy ochrony przyrody

Obszary objęte ochroną prawną zajmują 653,4 ha powierzchni miasta, co stanowi ponad 44% powierzchni Łeby. Na terenie miasta znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Słowiński Park Narodowy (SPN),
- część rezerwatu przyrody Mierzeja Sarbska,
- jeden pomnik przyrody.

3.1.1. Park narodowy

Słowiński Park Narodowy (SPN) utworzony został w 1967 roku rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 września 1966 r. (które weszło w życie 1 lipca 1967 r. – Dz. U. z dnia 8 października 1966 r.). Powierzchnia parku na terenie miasta Łeba wynosi 361,18 ha. Jest jednym z 23 parków narodowych w Polsce i jednym z 2 parków nadmorskich. Został on utworzony dla zachowania w niezmienionym pięknie systemu jezior przymorskich, bagien, torfowisk, łąk, nadmorskich borów, i lasów, a przede wszystkim wydmowego pasa mierzei z unikatowymi w Europie wydmami ruchomymi.

Unikatowość przyrody Słowińskiego Parku Narodowego (SPN) znalazła uzasadnienie w decyzjach o objęciu obszaru Parku międzynarodowymi konwencjami i porozumieniami w zakresie ochrony przyrody. W 1977 roku SPN został objęty programem UNESCO MAB "Człowiek i Biosfera", którego celem jest utworzenie globalnej sieci rezerwatów biosfery. Obecnie funkcjonuje prawie 500 takich obiektów w 102 krajach świata. Rezerваты Biosfery służą zachowaniu różnorodności biologicznej i pełnią funkcję punktów odniesienia w analizie zmian globalnych w obszarze całej planety. Cel, który przyświeca tej idei to także pobudzenie społecznej świadomości powiązań istniejących pomiędzy różnorodnością ekologiczną i kulturową.

Kolejną konwencją ważną dla statusu SPN jest "Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, zwana także Konwencją Ramsarską. Realizacja postanowień tej umowy polega na zapewnieniu trwałej ochrony i racjonalnym użytkowaniu terenów, w kształtowaniu których dominującą rolę odgrywają ekosystemy wodne i bagienne. Biorąc pod uwagę, że niemal 80% obszaru Parku stanowią wody (morze, jeziora, torfowiska, bagna) oraz to, że tereny te są miejscem życia szeregu gatunków ptaków chronionych, objęcie tego terenu od 1995 roku dodatkowymi postanowieniami prawa międzynarodowego wydaje się być uzasadnione.

Najmłodszą formą ochrony, którą objęto w 2004 roku wybrane ekosystemy Parku jest ogólnoeuropejska sieć ekologiczna Natura 2000. Podstawowym założeniem tego przedsięwzięcia jest zachowanie dziedzictwa przyrodniczego krajów członkowskich Unii Europejskiej. Cel ten realizowany będzie poprzez: ochronę siedlisk zagrożonych i/lub reprezentatywnych dla wyróżnionych regionów biogeograficznych oraz ochroną roślin i zwierząt zagrożonych oraz rzadkich na terytorium Wspólnoty albo poprzez ochronę wybranych gatunków i ich biotopów. Aktualnie Słowiński Park Narodowy to także Międzynarodowa Ostoja Ptaków, ustanowiona zgodnie z przyjętymi przez BirdLife International naukowymi kryteriami dotyczącymi składu gatunkowego i liczebności awifauny występującej na danym terenie. SPN to wreszcie trzon "Ostoi Słowińskiej" i "Pobrzeża Słowińskiego" - obszarów wyznaczonych według tych samych założeń we wszystkich krajach Unii Europejskiej, z mocy Dyrektywy Ptasiej oraz Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotem działania Słowińskiego Parku Narodowego jest:

1.ochrona przyrody która ma na celu przede wszystkim:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zachowanie dziedzictwa geologicznego,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin lub zwierząt wraz z siedliskami poprzez utrzymywanie lub przywracanie ich do właściwego stanu,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także innych zasobów przyrody i jej składników, a w szczególności: dziko występujących roślin lub zwierząt, siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków chronionych roślin lub zwierząt, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, roślin lub zwierząt, objętych ochroną na podstawie odrębnych przepisów, przyrody nieożywionej, krajobrazu,
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody.

2. udostępnianie SPN do prowadzenia wielokierunkowych badań naukowych

3. udostępnianie Parku dla dydaktyki i turystyki

4.zabezpieczenie prawnych, organizacyjnych, materialnych, personalnych i technicznych podstaw jego funkcjonowania.

3.1.2. Rezerwat przyrody

Rezerwat przyrody Mierzeja Sarbska utworzony został w 1976 r., na mocy Zarządzenia MLIpD z dnia 10 listopada 1976 r. (MP Nr 42 z 1976 r., poz. 206) w celu ochrony naturalnych zbiorowisk wydmych i bagiennych wykształconych w specyficznych warunkach wąskiej (ok. 1 km) mierzei nadmorskiej. Poza SPN, jest to jedyne miejsce na polskim wybrzeżu z ruchomymi wydmyami parabolicznymi. Rezerwat zajmuje powierzchnię 546,63 ha, w tym na terenie miasta Łeba ok. 299,7 ha. Rezerwat posiada plan ochrony.

Większą część rezerwatu, bo prawie 400 ha pokrywają zbiorowiska leśne, należące głównie do różnych postaci zespołu boru bażynowego (*Empetro nigri - Pinetum*). W zagłębieniach międzywydmowych wykształcają się mokre wrzosowiska wierzbowo-wrzoścowe, zbiorowiska mające w Polsce zanikające, nieliczne stanowiska. Waleń tego terenu podnoszą zarośla z woskownicą europejską (*Myrica gale*), prawnie chronionym gatunkiem atlantyckim, który w Polsce jest bardzo rzadki i zagrożony.

Flora rezerwatu wykazuje nieprzeciętne wartości przyrodnicze ze względu na wyjątkowo duże nagromadzenie gatunków rzadkich, ginących i zagrożonych w skali Pomorza, a nawet Polski. Są to np: Fiołek torfowy, Wełnianeczka darniowa, Wątlík błotny, Rosiczka długolistna i pośrednia, Turzyca bagienna, Woskownica europejska, Długosz królewski.

Stanowi ostoję puchacza.

3.1.3. Pomnik przyrody

W Łebie znajduje się jeden pomnik przyrody. Ustanowiony przez Wojewódzką Radę Narodową w Słupsku w dniu 15 czerwca 1984r r. w Dzienniku Urzędowym nr 8 - Dąb szypułkowy „Dąb Samotnik” o obwodzie 342cm. wysokości 15,5m. przy ul. Mickiewicza 13, oznaczony symbolem 297/163 z 16.05.1984r. administrowany przez Urząd Miejski w Łebie.

3.2. Obszary Natura 2000

W granicach miasta znajdują się cztery obszary sieci Natura 2000:

PLH220018 Mierzeja Sarbska – (zał. Nr 1) Obszar obejmuje wąską mierzeję między Bałtykiem a kryptodepresyjnym Jez. Sarbsko, ponadto położoną na wschód od niego równinę błot przymorskich oraz samo jezioro, które jest jednym z 11 występujących w Polsce jezior przybrzeżnych. Ostoja stanowi unikatowy kompleks wydmy wałowych i parabolicznych (w części ruchomych) oraz zróżnicowanych wilgotnościowo, porastających je borów bażynowych. Zagłębienia międzywydmowe są wypełnione torfem. Często wykształcają się w nich mokre wrzosowiska wierzbowo-wrzoścowe, zbiorowiska mające w Polsce zanikające, nieliczne stanowiska. Dużą część obszaru pokrywają zbiorowiska leśne. Oprócz borów bażynowych występują tu olsy i brzeziny bagienne. Obszar obejmuje przybrzeżne Jezioro Sarbsko będące siedliskiem priorytetowym 1150 (laguny), wąską mierzeję stanowiącą unikatowy kompleks wydmy wałowych i parabolicznych oraz zróżnicowanych wilgotnościowo borów bażynowych. Jest to jedyne na polskim wybrzeżu, poza Słowińskim Parkiem Narodowym, fragment mierzei z wydmy ruchomymi, w ramionach których występują niecki deflacyjne z bardzo rzadkimi zbiorowiskami torfowiskowymi i napiaskowymi. Ponad 60% obszaru zajmują siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, których zidentyfikowano tu 11 rodzajów. Waleń tego terenu podnoszą zarośla z woskownicą europejską (*Myrica gale*), prawnie chronionym gatunkiem atlantyckim, który w Polsce jest bardzo rzadki i zagrożony, oraz dobrze zachowane kwaśne i żyzne olsy, brzeziny i bory bagienne. Jest to jedno z nielicznych w Polsce stanowisk *Linaria loeselii*. Wyjątkowo licznie reprezentowane są populacje gatunków roślin naczyniowych oraz zwierząt zagrożonych i prawnie chronionych w Polsce. Ma tu stanowisko lęgowe *Bubo bubo* oraz jest to miejsce stałego pobytu takich gatunków jak *Haliaeetus albicilla*, *Pandion haliaeetus*. Obszar charakteryzuje się ogromnymi walorami krajobrazowymi.

Zagrożenie stanowi nadmierny, niekontrolowany rozwój turystyki powodujący wydeptywanie i degradację chronionych siedlisk, zanieczyszczenie wód w jeziorze, prowadzenie prac odwodnieniowych, wycinanie drzew i pożary

Obszar w większości na terenie Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (15 238,6 ha; 1994); obejmuje rezerwat przyrody Mierzeja Sarbska (546,63 ha; 1976). Projektuje się utworzenie rezerwatu Wydmy w Stilo.

PLH220023 Ostoja Słowińska (obszar ochrony siedliskowej zał. Nr 2) - Obszar chroni krajobraz i różnorodność form morfologicznych obserwowanych na Mierzei Gardneńsko-Łebskiej, w tym unikatowe barchany nadmorskie (do 40 m npm, wędrujące w tempie 3-10 m rocznie), dwa największe słonawe przymorskie jeziora: Łebsko (7140 ha, maks. gł. 6,3 m) oraz Gardno (2468 ha, maks. gł. 2,6 m) wraz z przylegającymi łąkami, torfowiskami, lasami i borami bagiennymi. Łącznie, w skład obszaru wchodzi: główny kompleks Słowińskiego PN (wraz z włączonymi do parku w 2004 r. wodami morskimi), kompleks Rowokół i koryto rzeki Łupawy łączącej Rowokół z głównym kompleksem. W zagłębieniach międzywydmowych, zwanych polami deflacyjnymi, obserwowana jest pierwotna sukcesja roślinna, przebiegająca od inicjalnych zbiorowisk psammofilnych po bór bażynowy. Obszar zajmują dobrze zachowane, wykształcone typowo i na dużych powierzchniach, siedliska charakterystyczne dla terenów nadmorskich, w tym 26 typów siedlisk znajduje się na Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W obszarze stwierdzono stanowiska wielu rzadkich i zagrożonych gatunków, w tym 23 z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (w tym 8 gatunków ryb, a także jedną z bogatszych w Polsce populację Inicy wonnej (również gatunku z Załącznika II tej Dyrektywy) i wiele objętych ochroną prawną roślin naczyniowych. Z tego terenu podawane są także interesujące gatunki bezkręgowców, m. in. pijawek Hirudinae: *Haementria costata*, *Haemopsis sanguisuga*, *Piscicola geometra* i pajęczaków Arachnidae: *Arctosa* sp., *Dolomedes fimbriatus*. Chroniony tu jest unikatowy krajobraz ruchomych wydm. Morska część obszaru jest siedliskiem morświna. Jest to ważna ostoja ptasia o randze europejskiej E 09 (Słowiński PN). Obszar wpisany na listę obszarów Konwencji Ramsar znajduje się też w obrębie Słowińskiego Rezerwatu Biosfery. Występuje co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), orzeł przedni (PCK), rybołów (PCK), puchacz (PCK), biegus zmienny (*schinzii*) (PCK), sieweczka obroźna (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje błotniak łąkowy, kormoran czarny. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: bielaczek (c. 2%), żuraw (>3%), gęś zbożowa (>4%) i nurogęś; w stosunkowo dużych zagęszczeniach (C7) występują gęś białoczelna i świstun. Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Zagrożenie stanowi ograniczenie, a w wielu miejscach zaprzestanie wypasu łąk i pastwisk powoduje zanikanie dużych, otwartych powierzchni wokół dwóch największych jezior przymorskich Parku. Skutkiem tego jest zmniejszanie miejsc lęgowych ptaków charakterystycznych dla obszarów wodno-błotnych (siewkowatych) oraz zanik zbiorowisk roślinnych związanych z gospodarką człowieka. Bardzo duża presja turystyczna w najbardziej uczęszczanych miejscach Parku w obrębie plaży i wydm przednich niszczy zbiorowiska psammofitów i miejsca lęgowe ptaków tam bytujących. Duże wahania poziomu wód gruntowych i nieuregulowana gospodarka ściekowa powodują niekorzystne zmiany w strukturze ekosystemów jeziornych i torfowiskowych (obniżanie poziomu wody, eutrofizacja).

PLB220003 Ostoja Słowińska (obszar ochrony ptaków Zał. Nr 3) - Obszar chroni krajobraz i różnorodność form morfologicznych obserwowanych na Mierzei Gardneńsko-Łebskiej, w tym unikatowe barchany nadmorskie (do 40 m npm, wędrujące w tempie 3-10 m rocznie), dwa największe słonawe przymorskie jeziora: Łebsko (7140 ha, maks. gł. 6,3 m) oraz Gardno (2468 ha, maks. gł. 2,6 m) wraz z przylegającymi łąkami, torfowiskami, lasami i borami bagiennymi. Łącznie, w skład obszaru wchodzi: główny kompleks Słowińskiego PN (wraz z włączonymi do parku w 2004 r. wodami morskimi), kompleks Rowokół i koryto rzeki Łupawy łączącej Rowokół z głównym kompleksem. W zagłębieniach międzywydmowych, zwanych polami deflacyjnymi, obserwowana jest pierwotna sukcesja roślinna, przebiegająca od inicjalnych zbiorowisk psammofilnych po bór bażynowy. Jest to ważna ostoja ptasia o randze europejskiej E 09 (Słowiński PN). Obszar wpisany na listę obszarów Konwencji Ramsar; znajduje się też w obrębie Słowińskiego Rezerwatu Biosfery. Występuje co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 15 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), orzeł przedni (PCK), rybołów (PCK), puchacz (PCK), biegus zmienny (*schinzii*) (PCK), sieweczka obroźna (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje błotniak łąkowy, kormoran czarny. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: bielaczek (c. 2%), żuraw (>3%), gęś zbożowa (>4%) i nurogęś; w stosunkowo dużych zagęszczeniach (C7) występują gęś białoczelna i świstun.

Zagrożenie stanowi ograniczenie, a w wielu miejscach zaprzestanie wypasu łąk i pastwisk

powoduje zanikanie dużych, otwartych powierzchni wokół dwóch największych jezior przymorskich Parku. Skutkiem czego jest zmniejszanie miejsc lęgowych ptaków charakterystycznych dla obszarów wodno-błotnych (siewkowatych) oraz zanik zbiorowisk roślinnych związanych z gospodarką człowieka. Bardzo duża presja turystyczna w najbardziej uczęszczanych miejscach Parku w obrębie plaży i wydm przednich niszczy zbiorowiska psammofitów i miejsca lęgowe ptaków tam bytujących. Duże wahania poziomu wód gruntowych i nieuregulowana gospodarka ściekowa powodują niekorzystne zmiany w strukturze ekosystemów jeziornych i torfowiskowych (obniżanie poziomu wody, eutrofizacja).

PLB990002 Przybrzeżne wody Bałtyku (obszar morski) - Obszar o powierzchni 211 741,2 ha. Obejmuje pas wód przybrzeżnych Bałtyku o około 15 kilometrowej szerokości i głębokości sięgającej od 0 do 20 m. Rozciąga się na odcinku 200 km, poczynając od nasady Półwyspu Helskiego po granicę z ostoją Zatoki Pomorskiej przebiegającą prostopadle do zachodnich krańców jeziora Bukowo (Łazy). Dno morskie jest nierówne, deniwelacje dna sięgają 3 m. W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki. Rzadko obserwowane są morskie ssaki duże - foki szare i obrączkowane oraz morświny. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. Podstawowym zagrożeniem dla tego ekosystemu są plany lokowania tu farm elektrowni wiatrowych oraz pewne formy rybołówstwa - sieci stawne i sznury hakowe.

3.3. Pozostałe obszary cenne przyrodniczo

Miasto posiada opracowaną Inwentaryzację i waloryzację przyrodniczo-krajobrazową miasta Łeba, według której zbadane zostały poszczególne kompleksy przyrodnicze. Uznano, że obszary o najwyższych walorach przyrodniczo-krajobrazowych to dobrze zachowane postaci nadmorskiego boru bażynowego. Terenami o dużych walorach to wydmy nadmorskie, oraz nieznacznie przekształcona postać boru bażynowego i szuwar. Na terenie miasta występuje wiele mikroobszarów uznanych za tereny o średnim walorze.

Na wielu mikroobszarach stwierdzono występowanie licznych gatunków objętych ochroną prawną całkowitą, bądź częściową, m.in. wrzosiec bagienny (*Erica tetralix*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*), kocanki piaskowe (*Helichrysum arenarium*), kosaciec żółty (*Iris pseudoacorus*), bagno zwyczajne (*Ledum palustre*) torfowiec błotny (*Sphagnum palustre*), bielista sina (*Leucobryum glaucum*), płonnik pospolity (*Polytrichum commune*), paptotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*).

Władze odpowiedzialne za działania związane z ochroną przyrody powinny uczynić wszystko, aby przyroda miasta zachowała swój niepowtarzalny charakter. Konieczne jest zatem podjęcie stosownych postanowień, co do tworzenia nowych terenów ochronnych na terenie miasta. Ważna jest również kontrola i utrzymanie w dotychczasowym stanie istniejących obszarów chronionych.

3.4. Zieleń urządzona

Istotne znaczenie zwłaszcza dla terenów zurbanizowanych ma zieleń urządzona. Zieleń urządzona to przede wszystkim obiekty przyrodnicze o formach naturalnych, półnaturalnych i przetworzonych oraz rozmaite założenia ogrodowe istniejące samoistnie lub towarzyszące budowlom. Tereny zieleni urządzonej pełnią funkcje rekreacyjne, ekologiczne i zdrowotne – wpływają na złagodzenie lub eliminację uciążliwości życia w miastach, kształtowanie układów urbanistycznych, wprowadzają ład przestrzenny oraz nadają specyficzny i indywidualny charakter miastu.

3.5. Lasy

Tereny leśne koncentrują się w północnej części Łeby, w pasie mierzejowym. Występują tu typowe postaci boru bażynowego na siedliskach boru świeżego, lasy brzoźowo-dębowe na siedliskach boru mieszanego świeżego oraz lasy na siedlisku brzeziny bagiennnej i olsu. Wysokość pozyskania drewna jest niewielka i wynika głównie z potrzeb sanitarnych i hodowlanych drzewostanów. Całość lasów zalicza się do ochronnych (wodochronnych i glebochronnych).

Grunty leśne zajmują 710,4 ha, w tym lasy 691,5 ha. Wskaźnik lesistości gminy wynosi 46,7% i jest wyższy od średniej dla powiatu lęborskiego, która wynosi 39,7% i średniej wojewódzkiej - 36,2 %.

Lasy Łeby położone są w I Krainie przyrodniczo-leśnej zwanej Bałtycką, dzielnicy Pasa

Nadmorskiego zwanej mezoregionem Wybrzeża Słowińskiego i stanowią otulinę Słowińskiego Parku Narodowego. Całość lasów zaliczono do lasów ochronnych, w tym:

- lasy glebochronne o powierzchni - 77,03 ha,
- lasy wodochronne o powierzchni - 32,07 ha,

Ekosystemy leśne reprezentowane są głównie przez siedliska borowe i kilka typów lasu wyróżnionych ze względu na zróżnicowany stopień żyzności i wilgotności: Bs – bór suchy, Bśw - bór świeży, Bw - bór wilgotny, Bmśw – bór mieszany świeży, Bmw – bór mieszany wilgotny.

W mieście przeważają lasy publiczne będące własnością Skarbu Państwa, które stanowią 97% lasów. Pozostałe znajdują się w rękach prywatnych.

Tabela 6 Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie miasta Łeba według formy własności w latach 2005 i 2010

Lasy	2005	2010
Grunty leśne ogółem [ha]	690,6	710,4
Lasy publiczna [ha]	686,7	688,7
Lasy prywatne [ha]	3,9	21,7

Źródło: GUS

W zarządzie Nadleśnictwa Lębork znajduje się 306,48 ha lasów, w tym:

- lasy glebochronne - 56,02 ha (Decyzja Ministra Środowiska nr BOA-Iplo-287/2344/2002 z dn. 03.10.2002 r.)
- lasy wchodzące w skład rezerwatu przyrody „Mierzeja Sarbska”: 248,11 ha.

Powierzchnia lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa (las komunalne oraz wł. osób fizycznych) zajmują powierzchnię ok. 129 ha

Ze względu na położenie oraz statut ochronności lasów nie prowadzono nowych zalesień i odnowień w latach 2009-2011. Do czasu zatwierdzenia „Planu Ochrony rez. Mierzeja Sarbska” jakiegokolwiek udostępnienie tego terenu uzależnione jest od decyzji RDOŚ w Gdańsku.

3.6. Turystyka

Łeba jest jedną z najmłodniejszych destynacji turystycznych Polski Północnej, zarówno jako centrum wypoczynku letniego, jak i popularne miejsce przyjazdów zdrowotnych, profilaktycznych oraz wypoczynku aktywnego. Miasto posiada także wiodący port żeglarski Wybrzeża Bałtyckiego, z nowoczesną bazą żeglarską i niezbędnym zapleczem. Rozwinięta marina stanowi miejsce spotkań, regat, imprez żeglarskich, stanowiąc atrakcyjną przystań dla żeglarzy zarówno z Polski, jak i zagranicy. Łeba jest postrzegana jako lider w innowacyjnych rozwiązaniach, w tym w obszarze infrastruktury turystycznej, kreowania produktów, niekonwencjonalnej oferty wypoczynkowej oraz dbania o poziom i kwalifikacje zasobów ludzkich. Jest miastem wielu atrakcji, szerokiej oferty usługowo-wypoczynkowej, konkurencyjnych rynkowo produktów turystycznych oraz profesjonalnej kadry w zakresie zarządzania i obsługi obiektów bazy turystycznej. Dzięki skutecznemu wykorzystywaniu środków z UE w mieście dynamicznie rozwija się infrastruktura turystyczna i paraturystyczna.¹

Największe atrakcje turystyczne Łeby:

- ruchome wydmy w Słowińskim Parku Narodowym,
- szerokie plaże z wyjątkowo jasnym, miękkim i czystym piaskiem,
- Allegro Cup – cykliczne zawody w windsurfingu zaliczane do klasyfikacji Pucharu Europy w Formule Windsurfing (Euro-Cup). Zawody w 2008 roku znalazły się wśród sześciu najwyższych punktowanych w światowym rankingu,
- barokowy kościół z 1683 roku z wieżą szachulcową z XVIII w. Do budowy świątyni użyto częściowo materiałów z kościoła św. Mikołaja zniszczonego przez sztormy w 1558 r.
- pozostałości murów gotyckiego kościoła św. Mikołaja z XIV w. (w Starej Łebie) na zachodnim brzegu rzeki Łeby,
- stare domki rybackie nad kanałem portowym i przy głównej ulicy miasta,
- w Rąbce - dzielnicy Łeby - na Mierzei Łebskiej w okresie II wojny światowej działań doświadczalny poligon niemieckiej broni rakietowej Rheintochter,

¹ Źródło: na podstawie *Strategii Rozwoju Turystyki i Budowy Marki Łeby, Warszawa 2004/2005*

- kanał portowy,
- największy w Polsce park dinozaurów „Łebapark” otwarty w 2010 r.

3.7. Zasoby naturalne

3.7.1. Wody podziemne

Ramowa Dyrektywa Wodna, ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, zobowiązuje kraje Unii Europejskiej do skoordynowanych działań w zakresie wód śródlądowych, w tym wód podziemnych. Na jej mocy w Polsce wyodrębniono 161 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), z ang. *Groundwater Bodies (GWB)*, tj. jednostek, dla których określony będzie stan ilościowy i chemiczny (jakościowy) oraz prowadzone będą analizy presji antropogenicznych.

W celu monitorowania ilości i jakości wód podziemnych oraz sporządzania raportów o ich stanie, w regionie wodnym Dolnej Wisły, wyodrębniono 20 jednolitych części wód podziemnych. W obrębie tych regionów wydzielono JCWPd 12, który obejmuje obszar Słowińskiego Parku Narodowego wraz z otoczeniem. Ekosystemy gruntowo-wodne parku występują w bezpośredniej więzi hydraulicznej z wodami podziemnymi. Warunki hydrodynamiczne wód podziemnych i stany morza decydują o trwałości i nienaruszalności środowiska gruntowo-wodnego obszarów podmokłych i wydm ruchomych. W rejonie Łeby i Rowów warstwy wodonośne czwartorzędu zostały zasolone na skutek ingresji wód morskich i ascenzji mineralizowanych wód z podłoża.²

3.7.2. Wody powierzchniowe

Miasto Łeba leży w zlewni rzeki Łeba, jej końcowy odcinek przepływający przez miasto łączy J. Łebsko z Morzem Bałtyckim. Powierzchnia dorzecza Łeby to 1 801 km², a jej długość wynosi 117 km. Łeba jest rzeka pobraża bałtyckiego, płynąca przez pojezierze kaszubskie i pobraże słowińskie. Wypływa z terenów na zachód od Kartuz, ze źródła położonego 170 m n.p.m. koło wsi Borzestowo w okolicach Chmielna. Do rzeki Łeby uchodzi 11 większych dopływów, w tym na terenie gminy rzeka Chelst.

Na terenie gminy znajdują się również dwa kanały: *Kanał Mielnicki i Kanał Nowęciński*.

Granice miasta obejmują swym zasięgiem także część jeziora Łebsko i Czarny Staw.

Jezioro Łebsko jest największym akwenem w Słowińskim Parku Narodowym, największym jeziorem przymorskim oraz trzecim pod względem wielkości w Polsce. Duża powierzchnia zbiornika (7140 ha), niewielka średnia głębokość wynosząca 1,6 m oraz częste nasilone wiatry powodują, iż jezioro to jest zbiornikiem wodnym niestratyfikowanym. Wody akwenu mają charakter eutroficzny. Płaskie brzegi jeziora porośnięte są szerokim pasem trzcin, który utrudnia dostęp do wody a jednocześnie stanowi schronienie dla wielu gatunków ptaków. Na jeziorze Łebsko szerokość tego pasa w niektórych miejscach przekracza 100 m. Poza tym niewielka głębokość i duże ilości osadów naniesionych przez dopływy powodują szybkie zamulanie, a to z kolei przyspiesza zarastanie jeziora i opanowanie brzegów przez roślinność bagienną. Od strony północnej stopniowe zmniejszanie i zanikanie jeziora następuje w wyniku zasypywania go przez piasek wydmowy. Jezioro Łebsko jest zbiornikiem eutroficznym i polimiktycznym. Podobnie jak w przypadku jeziora Gardno także w rejonie ujścia rzeki Łeby z jeziora mają miejsce okresowe wlewy wód morskich. Wody jeziora Łebsko ulegają mieszanemu nie tylko na skutek oddziaływujących wiatrów, ale również na podchodzeniu wody morskiej przy dnie w górę estuarium i odpływie powierzchniowym wody słodkiej w kierunku morza. Dzięki temu zjawisku w jeziorze oprócz flory i fauny typowych dla wód śródlądowych można spotkać organizmy charakterystyczne dla wód Bałtyku.

Przez jezioro biegną trasy migracyjne takich ryb jak sieja, łosoś, troć wędrowną, węgorz. W wodach jeziora spotykamy również okresowo parposza, rybę znajdującą się w Czerwonej Księdze gatunków zagrożonych wyginięciem i objętych ścisłą ochroną.

3.7.3. Gleby

Miasto Łeba leży głównie na utworach moreny czołowej w postaci piasków na warstwie glin i gliny zwałowe lekkie, a w części północnej występują grunty akumulacji polodowcowej w postaci piasków luźnych. Gleby na tym obszarze wykazują duże zróżnicowanie. Jest to związane ze zróżnicowaniem stosunków wodnych oraz ich różnym wiekiem. Na północ i południe od jeziora Łebsko występują głównie piaski wydmowe. Na przeważającym obszarze zlewni Łeby wytworzyły

² Źródło: www.pgi.gda.pl

się gleby bielcowe i brunatne. Doliny rzeczne zbudowane są z torfów i madów.

W ostatnich latach nie przeprowadzono badań zasobności gleb w składniki pokarmowe, ani zawartości metali ciężkich.

Największym zagrożeniem dla gleb są powstające spontanicznie dzięki wysypiska odpadów, których nie usunięcie może skutkować skażeniem gleb i spływem zanieczyszczeń do wód.

3.8. Gospodarka odpadami

Zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych na terenie gminy objętych jest 79% mieszkańców, natomiast selektywną zbiórką u źródła – 100% mieszkańców.

Na odbiór zmieszanych odpadów komunalnych w 2010 r. zawarty było 2460 umów.

Zbiórką zmieszanych odpadów komunalnych jest podstawowym systemem zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy. Do gromadzenia odpadów stosuje się pojemniki o różnej pojemności zależnej od typu zabudowy.

W poniższej tabeli zamieszczono wykaz i ilości odebranych odpadów w latach 2009-2010.

Tabela 7 Odebrane odpady komunalne w latach 2009-2010

kod	Rodzaj odpadu	Odpady odebrane	
		Masa [Mg]	
		2009	2010
20 01 10	odzież	0,36	-
20 01 39	tworzywa sztuczne	0,02	-
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	-	0,26
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	-	61,02
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2483,93	2129,39
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	2,58	-
20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	26,32	-
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1,34	0,56
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0,74	-
	Suma	2515,29	2191,23

Źródło: Sprawozdanie z PGO dla miasta Łeba za lata 2009-2010

Ponadto selektywnie zbierane są odpady opakowaniowe z papieru, tworzyw sztucznych i szkła. Ilości zebranych poszczególnych odpadów opakowaniowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8 Odpady zebrane selektywnie

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa [Mg]	
		2009	2010
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	17,22	3,07
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	36,79	19,48
15 01 03	Opakowania z drewna	2,43	-
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	-	1,07
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	-	6,1
15 01 07	Opakowania ze szkła	5,44	28,67
	suma ogółem	61,88	86,02

Źródło: Sprawozdanie z PGO dla miasta Łeba za lata 2009-2010

Obecnie podstawowym sposobem postępowania z odpadami niesegregowanymi z terenu

Miasta Łeba jest ich unieszkodliwianie na terenie Przedsiębiorstwa Składowania i Przerobu Odpadów Sp. z o.o. "Czysta Błękitna Kraina", w Czarnówku (gm. Nowa Wieś Lęborska).

W zakresie gospodarki odpadami zakłada się następujące cele na lata 2012-2015:

- doskonalenie organizacji systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Mieście,
- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- dalszy rozwój świadomości ekologicznej i społecznej mieszkańców,
- promowanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- dalszy rozwój odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych a także odpadów elektrycznych i elektronicznych na terenie Miasta.

Od 1 stycznia 2012 r. gminy przejmują obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Zmianę wprowadza ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897, z późn. zm.). Ma ona na celu uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, eliminację nielegalnych składowisk odpadów oraz skuteczniejsze unieszkodliwianie i odzysk odpadów. Ustawa obliuguje gminy do organizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w których zamieszkują mieszkańcy (w przypadku, gdy dana nieruchomość nie jest zamieszkała, a powstają odpady komunalne, rada gminy może postanowić o ich odbieraniu w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego). Wybór przedsiębiorcy odbierającego odpady dokonywany jest w drodze przetargu organizowanego przez burmistrza. W drodze ww. przetargu, do odbierania odpadów komunalnych wybrane mogą zostać także spółki z udziałem gminy.

Właściciele nieruchomości zobowiązani są do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami na rzecz gminy, na terenie której położone są ich nieruchomości. Opłata ta ustalana jest na podstawie stawki określonej przez gminę oraz deklaracji składanej przez mieszkańców.

Nowe przepisy wprowadzają także kary pieniężne za nieprzestrzeganie ustawy, w tym m.in. za: prowadzenie działalności bez wpisu do odpowiedniego rejestru, nieosiągnięcie określonych poziomów odzysku, mieszanie selektywnie zebranych odpadów komunalnych ze zmieszanyimi odpadami komunalnymi oraz transport tych odpadów do instalacji niewskazanej w wojewódzkim planie gospodarki odpadami³.

4. Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii

4.1. Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność

4.1.1. Analiza zużycia wody

Zużycie wody w gospodarstwach domowych, stanowiło 56% ogólnego zużycia wody w mieście. W porównaniu z rokiem 2005 ogólne zużycie wody o ponad 14%. Wzrosło również zużycie wody przypadające na jednego mieszkańca.

Tabela 9 Zużycie wody w Łebie w latach 2005 i 2010

Parametr	Jednostka	Rok	
		2005	2010
ogółem	dam3	449,7	526,8
zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	dam ³	170,1	295,0
zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	44,0	78,5

Źródło: GUS

4.1.2. Analiza stanu izolacji termicznej obiektów budowlanych, zapotrzebowanie na ciepło

Według danych GUS (2010 r.) na terenie Łeby znajduje się ponad 1456 mieszkań. W porównaniu z rokiem 2005 zasoby mieszkaniowe miasta wzrosły o 4,4%. Znaczący udział w strukturze mieszkaniowej gminy, wynoszący ok. 20% mają mieszkania znajdujące się w budynkach wzniesionych przed 1945 r. Są to budynki w większości znajdujące się w złym stanie technicznym, zaniedbane, niespełniające obecnie obowiązujących wymagań dotyczących

³ Źródło: www.abc.com.pl

izolacyjności cieplnej przegród zewnętrznych. Mieszkanie oddane do użytku w okresie powojennym stanowią zaledwie 7% substancji mieszkaniowej Łeby. W latach 70-tych i 80-tych ubiegłego stulecia wybudowano niemal 35% mieszkań użytkowanych w Łebie. Budynek w których znajdują się te mieszkania znajdują się w dobrym ogólnym stanie technicznym lecz w związku z niespełnieniem obecnie obowiązujących wymagań budowlanych dotyczących izolacyjności cieplnej wymagają podjęcia prac termomodernizacyjnych.

W ostatnim czasie obserwuje się wzrastającą liczbę przeprowadzanych termomodernizacji budynków również przez indywidualnych użytkowników. Skuteczna termomodernizacja budynków pozwala na zatrzymanie nawet 15-25 % ciepła w budynkach.

W Łebie nie funkcjonuje i nigdy nie funkcjonował scentralizowany system wytwarzania i dystrybucji ciepła. Nie działają tutaj lokalne ciepłownie zaopatrujące w ciepło większą grupę odbiorców. Po mieście nie jest także rozprowadzona sieć ciepłownicza. Na terenie miasta znaczna część potrzeb cieplnych pokrywana jest za pomocą własnych, wbudowanych źródeł ciepła opalanych głównie węglem kamiennym ale również koksem, olejem opałowym czy też gazem płynnym propan-butan.

Według „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Łeba” zapotrzebowanie na moc cieplną miasta Łeba ocenia się na poziomie 28,7 MW. Składa się na to ponad 26 MW zapotrzebowania mocy cieplnej na potrzeby c.o. oraz produkcji przemysłowej. Pozostałe 2,6 MW to zapotrzebowanie mocy na przygotowanie c.w.u. Zużycie ciepła w Łebie, ocenia się na około 227 tys. GJ. Składa się na to ponad 196 tys. GJ ciepła zużywanego na ogrzewanie budynków oraz niespełna 31 tys. GJ ciepła zużywanego na przygotowania c.w.u.

Odnosząc ilość ciepła zużywanego na ogrzewanie budynków (196 tys. GJ) do łącznej powierzchni użytkowej budynków znajdujących się na terenie gminy Łeba (ok. 236 tys. m²) otrzymujemy wskaźnik jednostkowy wynoszący ok. 230 kWh/m². Biorąc pod uwagę fakt, iż wskaźnik ten w budynkach wznoszonych po 1998 r. waha się w granicach 90 – 120 kWh/m² potencjał termomodernizacji budynków znajdujących się w Łebie należy ocenić jako wysoki.

Należy przypuszczać, iż zapotrzebowanie na energię cieplną budynków mieszkalnych będzie sukcesywnie obniżane, za sprawą termomodernizacji budynków, wymiany źródeł ciepła oraz instalacji c.o. na nowoczesne i wysokosprawne.

Skuteczna termomodernizacja budynków pozwala na zatrzymanie nawet 15-25 % ciepła w budynkach.

4.2. Wykorzystanie energii odnawialnej

W listopadzie 2009 r. Rada Ministrów przyjęła *Politykę energetyczną Polski do 2030 r.* Dokument zawiera długoterminową strategię rozwoju sektora energetycznego, prognozę zapotrzebowania na paliwa i energię oraz program działań wykonawczych do 2012 r.

Polityka wiele uwagi poświęca także rozwojowi energetyki odnawialnej. Najważniejszym przedsięwzięciem w tym obszarze będzie wypracowanie ścieżki dochodzenia do realizacji celów zawartych w pakiecie klimatycznym, w podziale na poszczególne rodzaje OZE i związane z nimi technologie.

Dokument wyznacza następujące cele:

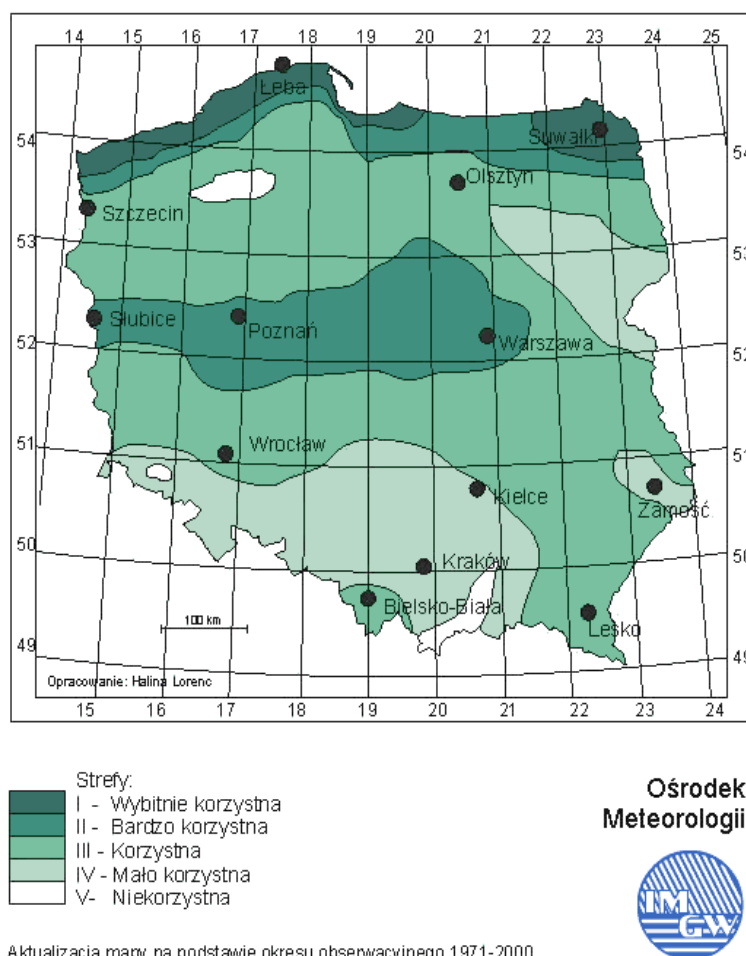
- 15-proc. udział OZE w zużyciu energii finalnej w 2020 r.
- oraz 10-proc. udział biopaliw w rynku paliw transportowych w 2020 r.

Polska będzie także dążyć do większego wykorzystania biopaliw II generacji. Ponadto prowadzone będą działania, które pomogą w rozwoju biogazowni rolniczych oraz farm wiatrowych na lądzie i morzu. Nowe jednostki OZE i umożliwiające ich przyłączenie sieci elektroenergetyczne, będą mogły uzyskać bezpośrednie wsparcie z funduszy europejskich oraz środków funduszy ochrony środowiska.

4.2.1. Analiza stanu i możliwości korzystania z energii wiatru

Mimo bardzo sprzyjających warunków i dużej wietrzności nie przewiduje się rozwoju energetyki wiatrowej na terenie miasta Łeba. Przeciwno lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy przemawia sąsiedztwo obszarów lęgowych ptaków, park narodowy i rezerwat przyrody, dlatego też nie przewiduje się rozwoju tej gałęzi energetyki odnawialnej na terenie miasta.

Strefy energetyczne wiatru w Polsce Mezokala

Aktualizacja mapy na podstawie okresu obserwacyjnego 1971-2000

Rysunek 4 Strefy energetyczne wiatru w Polsce (źródło: IMiGW)

4.2.2. Analiza stopnia korzystania z energii biomasy

Biomasa stała obejmuje organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Podstawowym paliwem stałym z biomasy jest biomasa leśna (drewno opałowe) występująca w postaci polan, okrągłaków, zrębków, brykietów, peletów oraz odpady z leśnictwa w postaci drewna niewymiarowego: gałęzi, żerdzi, przecinek, krzewów, chrustu, karp, a także odpady z przemysłu drzewnego (wióry, trociny) i papierniczego (ług czarny). Właściwa gospodarka leśna pozwala lasom istniejącym na terenie miasta Łeba na spełnianie (w sposób naturalny lub też w wyniku działalności człowieka) różnych funkcji, które można podzielić na dwie podstawowe grupy: produkcyjną i pozaprodukcyjną. Funkcje produkcyjne (gospodarcze) lasu, polegają na zdolności do produkcji biomasy i ciągłego powtarzania tego procesu, co umożliwia trwałe użytkowanie drewna i surowców nieдрzewnych pozyskiwanych z lasu.

Odrębną grupę stanowią paliwa z biomasy rolniczej pochodzące z plantacji przeznaczonych na cele energetyczne (drzewa szybko rosnące, byliny dwuliścienne, trawy wieloletnie, zboża uprawiane w celach energetycznych) oraz pozostałości organiczne z rolnictwa i ogrodnictwa (np. odpady z produkcji ogrodniczej, odchody zwierzęce, słoma).

Do grupy paliw stałych z biomasy zaliczany jest również węgiel drzewny, rozumiany szerzej jako stałe produkty odgazowania biomasy.

W strukturze użytkowania gruntów miasta Łeba przeważają lasy i grunty leśne stanowiące ok. 46% terenu gminy lecz łączna powierzchnia tych terenów to niespełna 700 ha. Tereny leśne

koncentrują się w północnej części Łeby, w pasie mierzejowym. Wysokość pozyskania drewna jest niewielka i wynika głównie z potrzeb sanitarnych i hodowlanych drzewostanów. Całość lasów zalicza się do ochronnych (wodochronnych i glebochronnych).

W równie niewielkim stopniu jak gospodarka lesna, na terenie miasta Łeba prowadzona jest działalność rolnicza. Użytki rolne zajmują ok. 15% terenu gminy co stanowi niewiele ponad 200 ha jej powierzchni. Na użytki rolne w gminie składają się głównie łąki i pastwiska.

Biorąc pod uwagę turystyczny charakter miasta oraz marginalny charakter gospodarki leśnej i rolnej prowadzonej na jej terenie należy stwierdzić, iż w samej Łebie nie ma warunków do pozyskiwania dużych ilości drewna odpadowego bądź też prowadzenia plantacji energetycznych. Nie oznacza to jednak, że paliwa odnawialne (biomasa) nie mogą odgrywać znaczącej roli w bilansie energetycznym gminy. Paliwo do powstających kotłowni może być pozyskiwane w gminach sąsiednich, na terenie całego powiatu lęborskiego oraz powiatów ościennych.

4.2.3. Analiza wykorzystania energii słonecznej

W Polsce istnieją dość dobre warunki do wykorzystania energii promieniowania słonecznego przy dostosowaniu typu systemów i właściwości urządzeń wykorzystujących tę energię do charakteru, struktury i rozkładu w czasie promieniowania słonecznego. Natężenie promieniowania słonecznego w całym obszarze województwa zachodniopomorskiego i występujących warunkach klimatycznych zapewnia ekonomiczne przetwarzanie go w energię użyteczną. Potencjał ten jest wystarczający do wykorzystania na potrzeby bytowe mieszkańców, do podgrzewania ciepłej wody, choć koszty inwestycji są obecnie zbyt duże w stosunku do możliwości osób fizycznych. Mimo to z roku na rok mieszkańcy inwestują w montaż kolektorów słonecznych. Ze względu na dużą zmienność sezonową i dobową potencjał ten nie zaspokoi potrzeb produkcyjnych przemysłu rolnego i rolno-spożywczego.

Zgodnie z „Projektem założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Łeba” potencjał wykorzystania energii słonecznej na terenie miasta Łeba jest duży i przewyższa typowe warunki panujące na terenie Polski.

Łeba znajduje się w I rejonie zasobów energii słonecznej, a potencjalna energia użyteczna słońca w tym rejonie wynosi $1\,012 \text{ kWh/m}^2 \times \text{rok}$ dla wartości progowej natężenia promieniowania słonecznego wynoszącej 100 W/m^2 . W półroczu letnim (kwiecień - wrzesień) suma promieniowania słonecznego wynosi $854 \text{ kWh/m}^2 \times 6$ miesięcy. Średnia suma godzin usłonecznionych w roku wynosi 1 639,4. Korzystne nasłonecznienie rodzi perspektywy szerokiego wykorzystania w Łebie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych.

4.2.4. Analiza możliwości wykorzystania pomp ciepła

Niezależnie od występowania naturalnych basenów sedymentacyjnych wypełnionych gorącymi wodami podziemnymi coraz powszechniej stosowane są pompy ciepła. Pompy ciepła to urządzenia proekologiczne pozwalające na zmniejszenie kosztów ogrzewania domów. Umożliwiają wykorzystanie ciepła niskotemperaturowego oraz odpadowego do ogrzewania, wentylacji i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Zasada ich działania jest prosta i analogiczna do zasady działania lodówki. Pompa ciepła pobiera energię (ciepło) z powietrza lub ziemi z zewnątrz budynku, kumuluje je do odpowiedniej wysokości i przekazuje do wymiennika ciepła. Pozyskana energia może być przeznaczona na ogrzanie wody użytkowej lub budynku. Podstawową zaletą wyróżniającą pompy ciepła od innych systemów grzewczych jest to, że 75% energii potrzebnej do celów grzewczych czerpanych jest bezpłatnie z otoczenia, a pozostałe 25% stanowi prąd elektryczny. Powoduje to, że pompy ciepła, w obecnej chwili są najtańszymi w eksploatacji.

4.2.5. Analiza możliwości wykorzystania energii wodnej

Występujące w mieście Łeba warunki nie pozwalają na wykorzystanie na szeroka skale występujących tutaj cieków wodnych do celów energetycznych. Potencjał wykorzystania małych elektrowni wodnych jest tutaj niewielki.

4.3. Kształtowanie stosunków wodnych ochrona przed powodzią i skutkami suszy

W 2003 r. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oddział w Gdyni i Poznaniu opracował dokumentację pn. *Wyznaczenie granic bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych – Łeba*. Dla stref zagrożonych powodzią wykonano mapy zasięgu występowania powodzi w skali 1:10000 (Zał. Nr 4).

Zagrożenie powodziowe w ujściowym odcinku Łeby generowane może być przez

wystąpienie sztormowych wysokich stanów Bałtyku. Wartości rzędnych zwierciadła wody odpowiadające stanom o prawdopodobieństwie $p=1\%$, $p=10\%$, SSW oraz SNW wyznaczone zostały poprzez uśrednienie wartości obliczonych dla posterunków Łeba.

Jednocześnie wyznaczono stany maksymalne prawdopodobne i charakterystyczne stan średni wody (SSW) i stany niskie wody (SNW) dla posterunku Izbica na Jez. Łebsko. Stanowią one dolny warunek brzegowy dla modelu hydraulicznego. Rzędne zwierciadła wody w przekrojach poprzecznych na odcinku pomiędzy Jez. Łebsko, a morzem wyznaczono na drodze interpolacji liniowej. Rzędne odwzorowują potencjalną sytuację wzrostu stanów wody w ujściowym odcinku Łeby bez uwzględnienia falowania sztormowego (bez uwzględnienia przewyższenia nabiegającej fali).

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku Terenowy Oddział w Redzie obszar zmeliorowany urządzeniami melioracji wodnej szczegółowych na gruntach ornyczych w Łebie wynosi 78 ha, na trwałych użytkach zielonych – 159 ha w tym nawadniane – 152 ha. Właściwa melioracja gruntów rolniczych przynosi w glebie dają poprawę plonów, natomiast dobrze rozwinięta eksploatacja melioracji podstawowej i szczegółowej zapobiega zalewaniu gruntów.

Przed powodzią w Łebie chronią kanał Mielnicki o długości 1520 m, kanał Nowęcinski o dł. 150 m. Osłonę przeciwpowodziową w mieście tworzą wały na rzekach Chełst (o długości 920 m) oraz wał jeziora Łebsko (o dł. 1940 m). W Łebie funkcjonuje również stacja pomp o wydajności 600 l/s służąca do odpompywania nadmiaru wód, zbieranych przez rowy i kanały melioracyjne.

Rzeka Chełst przepływająca przez miasto i uchodząca do Łeby jest uregulowana na całej swojej długości na terenie miasta (1050 m).

5. Środowisko i zdrowie. Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

5.1. Jakość wód

Wody płynące

W 2009 r. przeprowadzono ocenę stanu biologicznego dla punktu pomiarowego w Łebie, przy uwzględnieniu elementów właściwych dla poszczególnych typów wód, tj. chlorofilu „a”, makrofitów lub fitobentosu. Wody rzeki Łeby charakteryzowały się umiarkowaną kondycją biologiczną. O stanie zdecydowały wskaźniki: BZT5, ChZT-Mn, ogólny węgiel organiczny (OWO), przewodność elektrolityczna właściwa (PE), substancje rozpuszczone (SR), azot Kjeldahla (NK).

Konfrontacja biologicznej i fizykochemicznej jakości monitorowanych wód, stanowiąca wyznacznik stanu/potencjału ekologicznego, wykazała umiarkowany potencjał ekologiczny wód rzeki Łeby.

Ocena elementów fizykochemicznych przyujściowych odcinków Łeby w 2010 r. wskazała na przekroczenia wartości granicznych stanu dobrego i odzwierciedlała wzrost koncentracji związków organicznych i biogennych, a także spadek natlenienia obserwowany latem.

Na podstawie oceny przeprowadzonej pod kątem przydatności wód do bytowania ryb, wody rzeki Łeby zostały zdyskwalifikowane, jako środowisko życia ryb zarówno łososiowatych, jak i karpowatych ze względu na odczyn pH, BZT5, zawiesiny ogólnej, azotyny i fosfor ogólny.

Wody rzeki na stanowisku pomiarowym w m. Cecenowo nie były zanieczyszczone (powyżej 50 mg NO_3/l) ani zagrożone zanieczyszczeniem (40-50 mg NO_3/l) azotanami ze źródeł rolniczych.

W oparciu o wyniki badań z lat 2008-2010 przeprowadzono trzecią już ocenę stanu wskazującego na eutrofizację komunalną wód płynących. Podstawą klasyfikacji rzeki Łeby były elementy fizykochemiczne: BZT5, ogólny węgiel organiczny, azot Kjeldahla. Do eutroficznych zaliczono wody, które zgodnie z przeprowadzoną oceną przekroczyły w uwzględnianym zakresie warunki określone dla stanu dobrego. W zakresie obciążenia sanitarnego, określanego w 2010 r. w wodach najniekorzystniej prezentował się stopień skażenia dolnego biegu Łeby, który jako ekstremalnie wysoki przekraczał 110000 bakt./100 ml. Wyniki wskazały na eutrofizację komunalną wód, gdyż do eutroficznych zalicza się wody, które zgodnie z przeprowadzoną oceną przekroczyły w uwzględnianym zakresie warunki określone dla stanu dobrego.

Ramowa Dyrektywa Wodna zakłada osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych (stan ekologiczny i chemiczny) do roku 2015. Realizacja tego celu jest uzależniona od postępów we wdrażaniu planów zarządzania zlewniami oraz KPOŚK.

Kąpieliska morskie

Każdego roku nadzór nad kąpieliskami nadmorskimi sprawuje Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lęborku. Nadzór prowadzony jest nad 3 kąpieliskami morskimi w Łebie (plaża „A”- na wschód od kanału, plaża „B”- lewa strona i prawa strona, plaża „C”- przy OW „Górnik”). Ze względu na wybrzeże morskie z kąpieliskami ze specyficznym mikroklimatem i krajobrazem wydmy (wydmy ruchome, liczne formy eoliczne, rzadka roślinność), z kompleksami lasów otaczających wydmy, a co za tym dużym ruchem migracyjnym ludności w okresie sezonu letniego nakłada na miejscową Inspekcję Sanitarną okresowo dodatkowe obowiązki, w zakresie przygotowania danych do oceny ich przydatności jako kąpieliska morskiego przed danym sezonem turystycznym. W badanym zakresie pomiarowym wody w kąpielisku odpowiadały wymaganiom załącznika nr 1 *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach* (Dz. U. Nr 183, poz.1530), czyli wody te nadawały się do celów rekreacyjnych, uprawiania sportów wodnych oraz do urządzania zorganizowanych kąpielisk. Stan sanitarny kąpielisk w 2009 r., identycznie jak w 2008 r. nie budził zastrzeżeń. W 2009 i 2010 r. nie stwierdzono przypadku zakwitów sinic.

W związku z tym, że woda z kanału "Chelst" zwyczajowo nie jest wykorzystywana do w/w celów, powyższych badań nie wykonuje się w tym miejscu oraz w obrębie 50 m od kanału z obu stron od 2001 r.

Wyniki te stały się podstawą wydania w 2010 r. przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku komunikatu o dopuszczeniu organizowania kąpielisk w miejscowościach nadmorskich woj. pomorskiego m.in. w Łebie.

W sezonie letnim 2010 roku nadzorem sanitarnym objęto zjeżdżalnię wodną zlokalizowaną na plaży w Łebie przy plaży B (zasilane wodą morską). Jakość wody na zjeżdżalni odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Wody podziemne

Monitoring wód podziemnych, prowadzony w ramach sieci krajowej przez Państwowy Instytut Geologiczny, wykazał znaczny udział wód V klasy (złej jakości) w ogółem badanym punkcie Rąbka. O złym stanie wód decydowały wskaźniki HCO_3 , HPO_4 , K, OWO. W punkcie pomiarowym w Łebie stwierdzono II klasę (wody dobrej jakości).

Wody przeznaczone do spożycia

Zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. 2005, Nr 85, poz. 729 późn. zm.) wynika, że burmistrz jest obowiązany do informowania mieszkańców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Badania jakości ujmowanych wód prowadzi Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lęborku. Prowadzi ona ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach nadzoru sanitarnego. Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny stwierdza przydatność wody w przypadku urządzeń wodociągowych dostarczających wodę na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 roku w sprawie wymagań bakteriologicznych, fizykochemicznych i organoleptycznych dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2007, Nr 61, poz. 417). Badania jakości wody przeprowadzone w ramach nadzoru sanitarnego obejmowały swym zakresem badania fizyczno-chemiczne oraz mikrobiologiczne w ramach monitoringu przeglądowego i kontrolnego. PPIS w Lęborku sprawuje nadzór nad jakością wody z wodociągów sieciowych zaopatrujących mieszkańców. W badanych wodociągach w 2010 r., woda była przydatna do spożycia dla ludzi.

Głównym zagrożeniem i problemem na terenie miasta Łeba w zakresie jakości wód jest odprowadzanie do wód i do ziemi nieoczyszczonych ścieków komunalnych w ilościach zagrażających jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

5.2. Ochrona brzegu morskiego

Jednym z istotnych problemów decydujących o zachowaniu wartości przyrodniczych, krajobrazowych oraz przydatności terenu w tym Słowińskiego Parku Narodowego dla rekreacji jest problem ochrony brzegów. Niemal na całej długości brzegi ulegają mniej lub bardziej intensywnym procesom abrazji, co prowadzi do ich cofania się i wymusza czynne działania zmierzające do ich ochrony. W tym celu Instytut Morski w Gdańsku opracował „Program ochrony brzegów morskich”, który stanowił podstawę uzasadnienia dla uchwalenia ustawy o ochronie brzegów morskich. W

ustawie ukazane zostały najbardziej zagrożone odcinki brzegu, wskazane rodzaje i zakresy prac chroniących brzeg przed niszczącym działaniem żywiołu morskiego oraz określone roczne koszty prac zabezpieczających.

Podstawowym założeniem ochrony brzegów do roku 2050 jest utrzymanie, na wybranych odcinkach, położenia linii brzegowej z 2000 r. przez zasilanie aktywnej strefy brzegowej i przybrzeża w celu wyrównywania strat osadów. Głównym celem jest zahamowanie postępu erozji oraz zwiększenie odporności przybrzeża i brzegu na działania czynników hydrometeorologicznych w warunkach wzrostu poziomu morza o 0,6m/100 lat.

Do końca 2023 r. zaplanowano sztuczne zasilanie, modernizacja umocnień brzegowych wybrzeża Łeby na długości km 180,0-183,0.

W granicach miasta Łeba występuje pas nadbrzeżny, czyli obszar lądowy przyległy do brzegu morskiego. W skład pasa nadbrzeżnego wchodzi:

- pas techniczny – stanowiący strefę wzajemnego bezpośredniego oddziaływania morza i lądu; jest on obszarem przeznaczonym do utrzymania brzegu w stanie zgodnym z wymogami bezpieczeństwa i ochrony środowiska – pas techniczny może być wykorzystywany do innych celów za zgodą Urzędu Morskiego, który określa warunki takiego wykorzystania;
- pas ochronny – obejmujący obszar, w którym działalność człowieka wywiera bezpośredni wpływ na stan pasa technicznego; pozwolenia wodno – prawne i decyzje w sprawach budownictwa, zmian w zalesieniu, zadrzewiania, a także opracowanie i realizacja planów zagospodarowania przestrzennego w pasie ochronnym wymagają uzgodnienia Urzędu Morskiego.

5.3. Zanieczyszczenie powietrza

O jakości powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł z uwzględnieniem przepływów transgranicznych i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Przestrzenny rozkład emisji na terenie województwa pomorskiego jest zróżnicowany. Największe skupiska emitorów punktowych, jak i znaczna emisja liniowa związane są z obszarami zurbanizowanymi dużych miast.

Zgodnie z danymi GUS za 2010 r. w województwie pomorskim emisja gazów do atmosfery wyniosła ok. 6 523 874 tony, emisja zanieczyszczeń pyłowych 3 357 ton. Pomimo, że od kilku lat notuje się spadek emisji (zwłaszcza gazowych) z dużych źródeł, to w 2010 roku ponownie nastąpił ich wzrost w stosunku do ub. roku. W skali kraju emisja gazów w województwie to 3,02 % łącznej ilości gazów w Polsce (11 miejsce). Emisja pyłu stanowi 5,37 % emisji krajowej (8 miejsce).

Głównym źródłem emisji gazów do powietrza w województwie jest energetyczne spalanie paliw. Udział emisji ze źródeł technologicznych w ogólnej emisji gazów jest niewielki, wzrasta natomiast udział tzw. „niskiej emisji” (paleniska domowe) oraz emisja ze źródeł liniowych (emisja komunikacyjna).

Inaczej przedstawia się sytuacja w powiecie lęborskim, gdzie zanotowano spadek zanieczyszczeń gazowych o 27% w stosunku do 2005 r., w przypadku zanieczyszczeń pyłowych nie odnotowano zmian.

Tabela 10 Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu lęborskiego

Emisja zanieczyszczeń pyłowych			
		2005	2010
ogółem	t/r	41	41
ze spalania paliw	t/r	26	28
krzemowe	t/r	7	0
węglowo-grafitowe, sadza	t/r	6	5
Emisja zanieczyszczeń gazowych			
ogółem	t/r	87 087	63 385
ogółem (bez dwutlenku węgla)	t/r	797	841
nie zorganizowana	t/r	4	0
dwutlenek siarki	t/r	237	365
tlenki azotu	t/r	68	73

tlenek węgla	t/r	471	395
dwutlenek węgla	t/r	86 290	62 544
Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń			
pyłowe	t/r	98	90
gazowe	t/r	3	3

Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS

Wielkość emisji zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na obszarze miasta Łeba przedstawiono na podstawie wydanych i aktualnie obowiązujących decyzji o dopuszczalnej emisji.

Tabela 11 Wielkość emisji zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych na terenie miasta Łeba

Podmiot gospodarczy	Wielkość emisji [Mg/rok]	Udział w emisji [%]
Ternaeben Polska Sp. z o.o. ul. Wspólna 3, 84-360 Łeba	29,65	83,9
DOS Sp. z o.o. ul. Kopernika 2 84-360 Łeba	5,5855	15,8
Firma Handlowo- Usługowa „A.B.” ul. Wybrzeże 11, 84-360 Łeba	0,050408	0,2
Portowa Stacja Paliw ul. Wybrzeże 11, 84-360 Łeba	0,0475	0,1
Razem	35,33341	100

Źródło: Starostwo Powiatowe w Lęborku

Źródłem zanieczyszczeń powietrza w mieście Łeba są: paleniska domowe, kotłownie lokalne oraz pojazdy mechaniczne. Łeba, jako miejscowość turystyczna, jest poddawana w szczególności wpływom negatywnego oddziaływania ruchu komunikacyjnego. Szkodliwymi substancjami pochodzenia antropogenicznego najczęściej emitowanymi do powietrza są przede wszystkim: tlenek siarki, tlenek węgla, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), benzo-a-piren, sadza, kadm oraz drobne pyły powstające w wyniku spalania węgla, oleju opałowego oraz materiałów pędnych. Zanieczyszczenie powietrza powyżej wymienionymi substancjami chemicznymi ma negatywny wpływ na jakość życia i zdrowie człowieka, a także zaburza prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów.

Całe województwo pomorskie w tym i miasto Łeba objęte jest monitoringiem powietrza prowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Roczna ocena jakości powietrza za 2010 r. została wykonana w nowym układzie stref, zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Środowiska oraz wytycznymi, opracowanymi na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie dla dwóch wydzielonych stref: aglomeracja trójmiejska i strefa pomorska

Tabela 12 Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia w 2010 r.

Strefa	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM _{2,5}	PM ₁₀	C ₆ H ₆	CO	Pb	As (PM ₁₀)	Cd	Ni	B/a/P (PM ₁₀)	O ₃	
												*	**
pomorska	A	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	D2

*Poziom docelowy

** poziom celu długoterminowego

klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone

o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe,
klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,
klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych oraz dla ozonu,
klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Źródło: Ocena roczna jakości powietrza w województwie pomorskim w 2010 r.

Tabela 13 Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony roślin w 2010 r.

strefa	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	SO ₂	O ₃ (poziom docelowy do 2010 r.)	O ₃ (poziom celów długoterminowych do 2020)	NO _x
Strefa pomorska	A	A	D2	A

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2010 r., WIOŚ

Z oceny jakości powietrza za rok 2010 wynika, że pod względem ochrony zdrowia wskaźniki: SO₂, NO₂, PM_{2,5}, C₆H₆, CO, Pb, As, Cd, Ni, O₃ klasyfikują strefę łęborsko-słupską do klasy A. Wyjątkiem jest poziom benzo-a-pirenu i pyłu zawieszonego, które kwalifikują strefę do klasy C.

Pod względem ochrony roślin strefę zakwalifikowano do klasy A, pod względem poziomu SO₂, NO_x i O₃.

W 2011 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku opracował kolejną roczną ocenę jakości powietrza w powiecie łęborskim na podstawie badań przeprowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Łęborku w 2010 r. Przedmiotowa ocena sporządzona została zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska. Oceny dokonano dla obu miast w powiecie z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. Na terenie powiatu łęborskiego jako części strefy łęborsko-słupskiej o kodzie PL.22.06.z.02 objęte badaniami zostały dwa miasta – m. Łębork i m. Łeba. Miasta te poddano ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin w badanym zakresie.

W ocenie uwzględniono następujące substancje:

- dwutlenek azotu, dwutlenek siarki i pył zawieszony PM10 dla kryteriów ochrony zdrowia,
- dwutlenek siarki dla kryterium ochrony roślin.

Średnioroczne wartości stężeń SO₂ na stacjach zlokalizowanych w powiecie łęborskim wykazywały ogólną tendencję malejącą w latach 1994 - 2010. W roku 2006 nastąpił wzrost stężeń w stosunku do 2005 roku w obu miastach. Natomiast w roku 2007 nastąpił powrót do trendu spadkowego na analizowanych stacjach pomiarowych. Po 2008 roku obserwuje tendencję wzrostową oznaczanych stężeń w obu miastach. W roku 2010 na obu stanowiskach nastąpił wzrost wartości średniej rocznej dwutlenku siarki. Wzrost ten wynosił odpowiednio w Łęborku o ok. 22,7 µg/m³ i w Łebie ok. 15,1 µg/m³. Podobnie jak w roku 2009, na obu stacjach monitoringowych w 2010 roku nie wystąpiły przekroczenia wartości normatywnych określonych dla stężeń 24-godzinnych.

Wartości stężeń średnich rocznych NO₂ na obu stacjach w latach 1994-2004 wykazywały ogólną tendencję malejącą. Wzrosty stężeń notowane w poszczególnych latach miały związek ze wzrostem liczby pojazdów poruszających się po drogach oraz z niekorzystnymi warunkami meteorologicznymi. Wiązało się to ze zwiększoną dodatkową emisją z procesów spalania paliw w celach grzewczych. W roku 2008, głównie w wyniku korzystniejszej sytuacji meteorologicznej na stacjach stężenia średnie roczne NO₂ spadły w porównaniu do roku poprzedniego. W roku 2009 w stosunku do 2008 roku na stanowiskach tych wystąpił nieznaczny wzrost tego parametru (od 5,7 i 5,9 odpowiednio do 8,0 µg/m³). W 2010 r. obserwowane stężenie średnioroczne wynosiło odpowiednio 11,8 µg/m³ na stacji monitoringowej w Łęborku i 11,3 µg/m³ na stacji w Łebie.

Najwyższy średnioroczny poziomy stężenia dwutlenku azotu zanotowany na stacji

monitoringowej w Łebie w 2010 r. wynosił $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Na terenie powiatu lęborskiego poziom dopuszczalny określony dla stężenia średniego rocznego NO_2 nie został przekroczony.

Średnie roczne stężenia pyłu zawieszonego PM_{10} w latach 1994-2009 wykazywały ogólną tendencję malejącą. Zauważalne wzrosty stężenia pyłu w poszczególnych latach należy łączyć z wystąpieniem w sezonie zimowym bardzo niekorzystnych warunków meteorologicznych. Niższe wartości stężenia w 2008 r. to wynik na pewno lepszych warunków meteorologicznych w sezonie chłodnym w stosunku do roku poprzedniego. W styczniu 2008 nie wystąpiły tak znaczące spadki temperatur powietrza (stymulujące emisje pyłu związaną z ogrzewaniem) jak w styczniu 2006 r., nie występowały też długotrwałe sytuacje inwersyjne sprzyjające kumulowaniu się zanieczyszczeń w przyziemnej warstwie atmosfery. W 2009 roku stężenia średnie roczne były zbliżone do wartości z roku 2007. Tendencja ta została utrzymana w 2010 r. W 2010 r. na badanych stanowiskach nie zanotowano stężenia średniorocznego przekraczającego roczną wartość dopuszczalną. Na obu stanowiskach obliczony roczny poziom stężeń dobowych nie przekraczał wartości $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co zarazem odpowiada braku przekroczeń wartości $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przez mniej niż dozwolone 35 dni w roku.

W 2010 r. średnie roczne stężenia dopuszczalne pyłu zawieszonego PM_{10} ze względu na ochronę życia ludzi nie zostało przekroczone. Stężenia pyłu w 2010 r. były zbliżone do wartości notowanych w 2007 r. Wartość średnia ze stężeń rocznych dla obu stacji wynosiła $7 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Zanotowano spadek o ok. 40 % w stosunku do 2007 r.

Głównym zagrożeniem i problemem na terenie miasta Łeba w zakresie ochrony powietrza są:

- emisja niska pochodząca z przydomowych palenisk,
- duży udział indywidualnych systemów grzewczych na paliwa stałe w zaspokajaniu potrzeb grzewczych mieszkańców,
- spalanie odpadów w indywidualnych paleniskach domowych,
- emisja komunikacyjna zwłaszcza w sezonie letnim wywołana przez nadmierny ruch samochodowy.
-

5.4. Poważne awarie

Z oceny zagrożenia miasta Łeba wynika, że do potencjalnych zagrożeń mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowych należy zaliczyć:

- pożary,
- katastrofy, awarie i niekontrolowane przenikanie różnych substancji do środowiska naturalnego,
- skażenie toksycznymi środkami przemysłowymi – transport substancji niebezpiecznych,
- klęski żywiołowe (susze, huragany, intensywne opady).

Poważną awarią w rozumieniu ustawy POŚ jest zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstanie takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Na terenie gminy do poważnych awarii może dojść na skutek awarii urządzeń technicznych w zakładach przemysłowych lub podczas transportu materiałów niebezpiecznych: w wyniku kolizji drogowej bądź kolejowej, a także rozszczelnienia cystern kolejowych lub autocystern, zanieczyszczenia morskich wód przybrzeżnych i plaż substancjami niebezpiecznymi w wyniku awarii lub katastrofy jednostek pływających.

Obowiązki związane z awariami przemysłowymi spoczywają głównie na prowadzącym zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewodzie. Szczegółowy opis obowiązków podaje ustawa Prawo ochrony środowiska. WIOŚ realizuje zadania z zakresu zapobiegania występowania awarii przemysłowych poprzez:

- kontrolę podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii,
- badanie przyczyn wystąpienia awarii oraz sposobów likwidacji skutków awarii,
- prowadzenie szkoleń i instruktażu.

5.5. Oddziaływanie hałasu

Najczęściej klimat akustyczny ocenia się ilościowo przy pomocy równoważnego poziomu dźwięku A (L_{Aeq}), wyrażonego w decybelach [dB], będącego poziomem uśrednionym w funkcji czasu. Dopuszczalne wartości poziomów dźwięku w środowisku określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 nr 120, poz. 826 ze zm.).

Tabela 14 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.

L.p	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ Przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 h	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8-miu najmniej korzystnym godz. dnia	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1-ej najmniej korzystnej godz. nocy
1.	a. Obszary A ochrony uzdrowskiej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	55	50	50	40
3.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego c. Tereny zabudowy zagrodowej d. Tereny mieszkaniowo-usługowe	60	50	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	65	55	55	45

(Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 Nr 120, poz. 826 ze zm.)

Do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu w środowisku należy komunikacja drogowa. Co roku odnotowuje się szybki wzrost liczby pojazdów, w województwie pomorskim. Powoduje to, że hałas drogowy staje się głównym czynnikiem degradującym środowisko. Skutki powyższego odczuwane są przez coraz większą liczbę mieszkańców.

Źródłem hałasu komunikacyjnego mieście Łeba jest sieć ulic i dróg przelotowych. W mieście rozpoczyna się szlak komunikacyjny drogi wojewódzkiej nr 214, która w okresie letnim staje się obciążona ze względu na ruch turystyczny.

W 2010 roku został wykonany ponowny Generalny Pomiar Ruchu. W czasie pomiaru rejestracji podlegały wszystkie pojazdy silnikowe korzystające z dróg publicznych.

Średniodobowy pomiar ruchu obliczony dla całego województwa pomorskiego wyniósł 3599 pojazdów/ dobę. Na terenie Łeby wykonano pomiary w jednym miejscu, między Łebą, a Wickiem.

Tabela 15 Ruch kołowy na drodze wojewódzkiej nr 214 w 2010 r.

Nr drogi woj.	Opis odcinka Nazwa	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych							
		O	M	SoM	Lsc	Scbp	Sczp	A	C
214	Łeba - Wicko	6383	57	5778	300	89	51	89	19

Źródło: ZDW w Gdańsku

O - ogółem; **M** - motocykle; **SoM** - samochody osobowe (mikrobusy); **Lsc** - lekkie samochody ciężarowe; **Scbp** - samochody ciężarowe bez przyczepy; **Sczp** - samochody ciężarowe z przyczepą; **A** - autobusy; **C** - ciągniki rolnicze; **R** – rowery

W 2005 na tym samym odcinku drogi ruch kołowy był niższy o 36%.

W latach 2009-2010 nie prowadzono monitoringu hałasu na terenie miasta Łeba. Należy

uwzględnić, że po oddaniu do użytku nowej obwodnicy Łeby w 2010 r. ruch w centrum zmniejszy się, co pozytywnie wpłynie na poziom komfortu akustycznego mieszkańców miasta.

Głównym zagrożeniem i problemem na terenie miasta Łeba w zakresie hałasu jest nadmierne natężenie ruchu zwłaszcza w sezonie letnim.

5.6. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Źródłami pól elektromagnetycznych emitujących szkodliwe dla ludzi i zwierząt promieniowanie niejonizujące są m.in. linie energetyczne o napięciu powyżej 110kV, nadajniki radiowe i telewizyjne oraz nadajniki telefonii komórkowej.

Na terenie miasta Łeba źródłem promieniowania elektromagnetycznego jest 11 stacji bazowych telefonii komórkowej. Stacje zlokalizowane są przy:

- ul. Łąkowa 8 - na wieży kościoła Parafii św. Jakuba Apostoła w Łebie,
- ul. Morska 1,
- ul. Nadmorska 12 a,
- ul. Wybrzeże,
- ul. Nadmorska 10,

Począwszy od roku 2008 monitoring pól elektromagnetycznych (PEM) realizowany był w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz.1645). Zgodnie z powyższym rozporządzeniem monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim (do 2010 r.) pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola.

Pomiary wykonywane były w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od rzutu anten instalacji emitujących pola elektromagnetyczne na powierzchnię terenu. Celem pomiarów było wyłącznie określenie poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w miejscach dostępnych dla ludności, nie służą one natomiast określeniu wpływu poszczególnych obiektów emitujących fale elektromagnetyczne na poziom pól w środowisku. W związku z tym uzyskane wyniki nie mogą stanowić podstawy do wnioskowania o wielkości emisji pól elektromagnetycznych ze źródeł (obiektów) znajdujących się w pobliżu miejsc, w których realizowano pomiary.

Na terenie miasta w ostatnich latach nie prowadzono pomiarów promieniowania elektromagnetycznego. Jednak w trakcie prowadzonych przez WIOŚ w latach 2008-2010 pomiarów na terenie województwa pomorskiego w żadnym punkcie pomiarowym nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów wartości pól elektromagnetycznych.

5.7. Edukacja społeczności lokalnej

W Polityce ekologicznej na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016 celem średniookresowym w omawianym zakresie jest stałe podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”, która prowadzi do:

- proekologicznych zachowań konsumenckich,
- prośrodowiskowych nawyków i pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska,
- organizowania akcji lokalnych służących ochronie środowiska,
- uczestniczenia w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska.

W Programie Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011-2014 wpisano jako dziewiąty cel średniookresowy, który brzmi następująco: *Wyszkolenie u mieszkańców województwa pomorskiego postaw i nawyków proekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska.*

Zgodnie z Narodową Strategią Edukacji Ekologicznej zaleca się opracowanie i przyjęcie Regionalnej Strategii Edukacji Ekologicznej, która dotychczas nie została opracowana przez województwo pomorskie. Oczywiście jest, że tworzenie kolejnych startego i programów nie zapewni skutecznego rozwiązania problemu, niemniej brak takiego dokumentu może świadczyć o niskiej randze edukacji ekologicznej w regionie.

Mimo tego faktu edukacja ekologiczna zajmuje trochę więcej miejsca w lokalnych dokumentach strategicznych, począwszy od *Strategii rozwoju Powiatu Lęborskiego*, gdzie wyznaczono następujące zadania związane z podejmowaniem działań w celu uświadamiania mieszkańców powiatu w zakresie tematyki ochrony środowiska i skutków jakie dla ich życia i rozwoju powiatu ma ekologia. Są to:

- Propagowanie zachowań ekologicznych wśród mieszkańców powiatu,
- Zachęcanie dyrektorów szkół do wprowadzenia do programów nauczania zagadnień związanych z ochroną środowiska,
- Promocja korzyści związanych z ochroną środowiska,
- Współpraca z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie edukacji ekologicznej mającej na celu podnoszenie świadomości ekologicznej,
- Edukacja ekologiczna za pośrednictwem Słowińskiego Parku Narodowego,
- Współpraca z organizacjami społecznymi i pozarządowymi zajmującymi się ochroną środowiska.

W *Planie rozwoju lokalnego miasta Łeby* wyznaczono jedynie działanie polegające na wdrożeniu programu edukacji ekologicznej społeczności miasta Łeby i proekologicznych zachowań turystów. Zamiary w tej materii powinny dotyczyć: wspierania programów edukacji ekologicznej prowadzonej przez organizacje pozarządowe, miasto, szkoły. Nie ulega wątpliwości, że bardzo ważną pozycją w wydatkach miasta powinna być edukacja ekologiczna.

Szczególnie cenna będzie w tej materii współpraca z organizacjami pozarządowymi i szkołami.

W latach 2009-2010 miasto podjęło działania na rzecz gospodarki odpadami: zakup pojemników na śmieci, pojemników do selektywnej zbiórki na plastik i szkło, przeprowadzona została akcja przeciwdziałająca paleniu śmieci w piecach polegająca na wywieszeniu banera na ulicy z hasłem: nie pal śmieci nie truj dzieci, również przeprowadzana jest corocznie akcja Czyste Plaże Świata podczas której uczniowie Gimnazjum i innych szkół w ciągu dwóch dni zbierają śmieci z plaży oraz systematycznie uczestniczą w akcji Sprzątanie Świata, w szkole przeprowadzane są również konkursy ekologiczne, szkoła współpracuje również ze Słowińskim Parkiem Narodowym w zakresie ochrony środowiska (warsztaty, konkursy, prelekcje), przez cały rok zbierają szkoły zużyte baterie. Na terenie szkoły postawione zostały również pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów. Organizowane są spotkania przez prywatne firmy dotyczące dofinansowania ze środków zewnętrznych zakupu solarów przez mieszkańców Gminy, jak również inne wykłady na temat pozbywania się zużytych olejów i poddawania ich recyklingowi przez wyspecjalizowane firmy.

Na terenie Łeby działa kilku wolontariuszy organizacji WWF Polska zajmujących się tematyką fok i morświnów, patrolują plaże i edukują społeczeństwo. Ponadto w sezonie letnim organizowane były eventy ekologiczne pt. „Ratujmy ssaki bałtyckie” i „Czas na Bałtyk”.

Na rok 2012 planuje się współpracę z prasą i organizacjami ekologicznymi pod kątem akcji proekologicznych na terenie gminy, jak również przyłączenie się do akcji „drzewko za makulaturę”.

Na terenie powiatu w tym również miasta Łeba działa również kilka organizacji pozarządowych, których zadaniem jest również szeroko pojęta edukacja ekologiczna.

Towarzystwo Przyjaciół Rzeki Łeba za zadanie ma inicjowanie i wspieranie wszelkich działań zmierzających do ochrony i odnowy środowiska naturalnego pradoliny rzeki Łeby ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu czystości wód Łeby i jej dorzecza; przywracanie ekologicznej drożności rzeki Łeby i jej dopływów; utrzymanie i podniesienie walorów przyrodniczo-krajobrazowych i turystyczno-rekreacyjnych obszaru, którego oś stanowi bieg rzeki Łeby; oddziaływanie w kierunku wdrożenia na lokalnych szczeblach gmin nadleśskich nowoczesnych programów ekorozwoju zgodnych z wytycznymi i zaleceniami dokumentu agenda 21 przyjętego na posiedzeniu plenarnym konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” w Rio de Janeiro- 14 czerwca 1992 r.; zachowanie i restytucja ginących gatunków flory i fauny w ramach ochrony różnorodności biologicznej pradoliny; popieranie i organizowanie czynnego wypoczynku i rekreacji w oparciu o naturalne unikatowe warunki terenowe; stworzenie systemu monitoringu umożliwiającego sygnalizację zagrożeń mogących spowodować zanieczyszczenie wód i destrukcyjnie oddziaływać na obszar zlewni rzeki Łeby.

Lęborskie Stowarzyszenie Ekologiczne „Nasza Ziemia” celem organizacji jest zachowanie czystości powietrza, gleby i wody, propagowanie sportu, zapobieganie marnotrawności surowców, poprawa środowiska naturalnego Bałtyku, propagowanie wszelkich form energii odnawialnej, podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Lokalna Organizacja Turystyczna „Ziemia Lęborska” za cel stawia sobie promocję Ziemi Lęborskiej; zapewnienie funkcjonowania rozwoju systemu informacji turystycznej Ziemia Lęborska; inicjowanie i opiniowanie planów rozwoju turystyki oraz wspomaganie ich realizacji; integracja środowiska turystycznego Ziemi Lęborskiej; wspomaganie rozwoju turystyki zgodnie ze strategią rozwoju powiatu lęborskiego; koordynacja działań w zakresie turystyki a w szczególności

podnoszenie jej jakości oraz planowanie i realizowanie imprez turystycznych; promowanie imprez i podejmowanie działań na rzecz popularności i ochrony środowiska przyrodniczego kulturowego; stworzenie warunków do powstania i promowania produktów turystycznych na obszarze Ziemi Łęborskiej; podejmowanie innych zadań sprzyjających rozwojowi turystyki; współpraca z PROT i POT.

Zadaniem Stowarzyszenia Promocji i Rozwoju Turystyki jest promocja i rozwój miasta Łeba oraz rozwój lokalnej przedsiębiorczości związanej z sektorem usług turystycznych.

Natomiast celem Nadmorskiego Stowarzyszenia Właścicieli Lasów Prywatnych Zintegrowanie środowiska lasów niepaństwowych, popularyzacja wśród społeczeństwa idei ochrony środowiska przyrodniczego, organizowanie szkoleń kursów dla członków stowarzyszenia, promowanie rozwoju regionalnego oraz popieranie inicjatyw społecznych dot. lasów prywatnych, reprezentowanie członków wobec organów administracji państwowej, instytucji oraz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, podejmowanie współpracy organami i instytucjami uwzględniającymi problematykę ochrony środowiska oraz zagospodarowania lasów prywatnych, współudział w tworzeniu i kształtowaniu aktów prawnych regulujących sytuację lasów prywatnych, podejmowanie działań zmierzających ku uregulowaniu stosunków własnościowych w lasach niepaństwowych.

6. Zarządzanie Programem ochrony środowiska

6.1. Instrumenty realizacji programu

Polityka ekologiczna opiera się na ustawach, wśród których najważniejsze to: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze, prawo budowlane. Instrumenty realizacji programu ochrony środowiska wynikające z zapisów ustawowych można podzielić na:

- prawne,
- finansowe,
- społeczne,
- polityczne,
- strukturalne.

6.1.1. Instrumenty prawne

Wśród instrumentów prawnych szczególne miejsce mają plany zagospodarowania przestrzennego (prawo miejscowe). Działania władz samorządowych, przedsiębiorstw i innych podmiotów związane z ochroną środowiska muszą być osadzone w realiach obowiązującego planu wojewódzkiego i planów miejscowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca z 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) organem stanowiącym i kontrolnym w gminie jest rada gminy. Ponadto ustawa przedstawia katalog zadań własnych gminy. Wśród nich są między innymi sprawy: ładu przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej, oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zieleni gminnej i zadrzewienia. Zadania gminy w zakresie ochrony środowiska zawarte w ustawie są przedstawione ogólnikowo, jednakże każde z tych zadań jest uszczegółowione w szeregu innych aktów prawnych, do których przestrzegania gmina jest zobowiązana.

Poniżej wymienione zostały ważniejsze kompetencje organów miasta w zakresie ochrony środowiska, leśnictwa, rolnictwa.

Ustawa „Prawo ochrony środowiska”:

- sporządzanie (burmistrz) i uchwalanie (rada miasta) programów ochrony środowiska z realizacji programu burmistrz miasta sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia radzie miasta,
- udostępnianie każdemu informacji o środowisku i jego ochronie, znajdujących się w posiadaniu władz miasta,
- okresowe przedkładanie wojewodzie, przez burmistrza miasta, informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska,
- przeprowadzanie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko,
- nakazywanie (w formie decyzji burmistrza) osobie fizycznej eksploatującej

instalacje w ramach zwykłego korzystania ze środowiska lub eksploatującej urządzenie, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzające do ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko,

- wstrzymywanie użytkownika instalacji lub urządzenia, w drodze decyzji burmistrza, w razie naruszenia warunków decyzji określającej wymagania dotyczące eksploatacji instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, prowadzonej przez osobę fizyczną w ramach zwykłego korzystania ze środowiska lub niedostosowania się do wymagań,
- wyrażanie, w drodze decyzji burmistrza, na wniosek zainteresowanego, zgody na podjęcie wstrzymanej działalności po stwierdzeniu, iż ustały przyczyny wstrzymania działalności, lub oddania do eksploatacji obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji.
- w przypadku zwykłego korzystania ze środowiska:
  - przyjmowanie wyników pomiarów emisji prowadzonych przez użytkowników instalacji,
  - przyjmowanie zgłoszeń instalacji z której emisja nie wymaga pozwolenia lecz może negatywnie oddziaływać na środowisko.
  - sprawowanie, przez burmistrza miasta, kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością władz szczebla gminnego. Do wykonywania funkcji kontrolnych burmistrz może upoważnić pracowników urzędu miasta lub straży miejskiej,
- występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego (burmistrz lub osoby przez niego upoważnione) w sprawach o wykroczenie przeciw przepisom o ochronie środowiska,
- występowanie przez gminę do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań będących w jego kompetencji, jeżeli w wyniku kontroli stwierdzono naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub występuje uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić.

Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska:

- rozpatrywanie przez radę miasta przynajmniej raz w roku, informacji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o stanie środowiska na obszarze województwa,
- przyjmowanie od wojewódzkiego inspektoratu ochrony środowiska informacji o wynikach kontroli obiektów o podstawowym znaczeniu dla danego terenu,
- wydawanie przez burmistrza miasta, w przypadkach bezpośredniego zagrożenia środowiska, właściwemu organowi Inspektoratu ochrony środowiska polecenia podjęcia działań zmierzających do usunięcia tego zagrożenia.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- sporządzanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, w którym uwzględnia się uwarunkowanie wynikające z dotychczasowego uzbrojenia terenu, stanu środowiska, wielkości i jakości zasobów wodnych, wymogów ochrony środowiska, infrastruktury technicznej w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej,
- sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ustawa „Prawo energetyczne”

- opracowywanie i wdrażanie planów zaopatrzenia w energię.

Ustawa o Utrzymaniu porządku i czystości w gminach

- ustalanie w drodze uchwały szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miasta,
- nadzorowanie utrzymania czystości i porządku w mieście,
- ochrona przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt.
- wydawanie zezwoleń na świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.

Ustawa o odpadach

- nakazywanie posiadaczowi odpadów, w drodze decyzji burmistrza miasta, usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, ze wskazaniem sposobu wykonania tej decyzji,

Ustawa o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

- przyjmowanie informacji od podmiotów zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Ustawa o ochronie przyrody

- wykonywanie i popularyzacja ochrony przyrody,
- wprowadzenie form ochrony przyrody (obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe), jeżeli wojewoda nie wprowadził tych form,
- sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów i obiektów poddawanych ochronie przez radę miasta,
- umieszczanie tablic o ograniczeniach i zakazach lub innych oznakowań o poddaniu pod ochronę – na obrzeżach ochraniających kompleksów przyrodniczych i w pobliżu chronionych tworów przyrody,
- wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów,
- naliczanie opłat za usunięcie drzew lub krzewów,
- wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych za zniszczenie terenów zieleni, drzew lub krzewów oraz za ich usuwanie bez wymaganego zezwolenia.

Ustawa „Prawo wodne”

- zatwierdzanie uгод w sprawach zmian stosunków wodnych na gruntach,
- wyznaczanie części nieruchomości umożliwiającej dostęp do wody objętej powszechnym korzystaniem z wód,
- nakazywanie właścicielowi gruntu przywrócenia poprzedniego stanu wody lub wykonania urządzeń zapobiegających szkodom, jeśli spowodowane przez niego zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie,
- wyznaczanie miejsc wydobywania kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, w granicach powszechnego korzystania z wód.

6.1.1.1. Pozwolenia

Kompetencje do wydawania pozwoleń w zakresie ochrony środowiska na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii podzielone są pomiędzy regionalnego dyrektora ochrony środowiska, wojewodę, marszałka województwa i starostę, przyjmując za podstawowe kryterium rodzaj przedsięwzięcia oddziałującego na środowisko. Regionalny dyrektor ochrony środowiska posiada kompetencje w zakresie przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych.

Marszałek posiada kompetencje w zakresie:

- realizacji zadań wynikające z ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2005 r. Nr 25, poz. 202 ze zm.)
- zadań wynikających z ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2008 r. Nr 138, poz. 865 ze zm.), związanych z gospodarowaniem odpadami wydobywczymi na terenach zamkniętych.
- przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).
- przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, realizowanego na terenach innych niż wymienione.

Kompetencje do wydawania pozwoleń, dotyczących obiektów zaliczonych do inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska posiada Starosta. Do tej kategorii należą pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii: w tym pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia wodno-prawne na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pozwolenia na wytwarzanie odpadów, zatwierdzanie projektów prac geologicznych,

przyjmowanie dokumentacji geologicznych, wydawanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla przedsięwzięcia.

Wprowadzenie wymogów Dyrektywy IPPC (ang. Integrated Pollution Prevention and Control) wpłynie na funkcjonowanie znacznej części przedsiębiorstw określanych w polskim prawie jako szczególnie szkodliwe dla środowiska i wielu obiektów zaliczanych do kategorii mogących pogorszyć stan środowiska. Część z nich, w miejsce dotychczas obowiązujących pozwoleń odnoszących się do poszczególnych mediów (pobór wody, gospodarka odpadami), komponentów środowiska (emisje do powietrza, odprowadzanie ścieków) oraz oddziaływanie na stan środowiska poprzez hałas, promieniowanie będzie musiała uzyskać pozwolenia zintegrowane, w których uwzględnione będą wymogi BAT.

6.1.1.2. Kontrola przestrzegania prawa

Główne kompetencje kontrolne posiada wojewoda, co wynika z podporządkowania mu wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, wykonującego w jego imieniu zadania Inspekcji Ochrony Środowiska, a zatem odpowiadającego za kontrolę przestrzegania warunków określonych w pozwoleniach. Kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ochrony środowiska sprawują również marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz lub prezydent miasta w zakresie objętym właściwością tych organów.

6.1.1.3. Monitoring stanu środowiska

Szczególnym instrumentem prawnym stał się monitoring, czyli jakościowy i ilościowy pomiar stanu środowiska. Monitoring był zwykle zaliczany do instrumentów społecznych (informacyjnych), jako bardzo ważna podstawa analiz, ocen czy decyzji. Obecnie, wprowadzenie badań monitoringowych jako obowiązujących przez zapisy w niektórych aktach prawnych czyni je instrumentem o znaczeniu prawnym.

6.1.2. Instrumenty finansowe

Do instrumentów finansowych należą przede wszystkim: opłata za gospodarcze korzystanie ze środowiska, administracyjna kara pieniężna i fundusze celowe.

6.1.2.1. Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska

Opłaty te pełnią funkcje prewencyjne i redystrybucyjne. *Funkcja prewencyjna* realizowana jest poprzez zachęcanie podmiotów (dotyczy to podmiotów gospodarczych) do wyboru technologii, lokalizacji produkcji, instalowania urządzeń ochronnych oraz oszczędnego korzystania z zasobów naturalnych w sposób najodpowiedniejszy z punktu widzenia ochrony środowiska. *Funkcja redystrybucyjna* polega na gromadzeniu i przemieszczaniu środków finansowych przeznaczonych na cele ochrony środowiska. Opłaty pobierane są za:

- wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- pobór wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
- składowanie odpadów,
- wyłączanie gruntów rolnych i leśnych z produkcji,
- usuwanie drzew i krzewów.

Opłaty trafiają do funduszy celowych (fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz fundusz ochrony gruntów). Pobierają je organy administracji (np. Urząd Marszałkowski, organ miasta) lub jak w przypadku gruntów rolnych i leśnych, wnoszone są bezpośrednio do funduszu celowego. Podmiot korzystający ze środowiska ustala we własnym zakresie wysokość należnej opłaty (według stawek obowiązujących w okresie, w którym korzystanie ze środowiska miało miejsce) i wnosi ją na rachunek właściwego urzędu marszałkowskiego. Osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami ponoszą opłaty za korzystanie ze środowiska w zakresie, w jakim to korzystanie wymaga pozwolenia na wprowadzanie substancji lub energii do środowiska oraz pozwolenia wodno-prawnego na pobór wód w rozumieniu przepisów ustawy Prawo wodne. Podobne opłaty pobiera się na podstawie przepisów prawa górniczego i geologicznego za działalność koncesjonowaną.

6.1.2.2. Administracyjne kary pieniężne

Kary pieniężne nie są sensu stricto środkiem ekonomicznym, są raczej związane z instytucją odpowiedzialności prawnej. Spełniają jednak funkcje podobne do opłat. Kary pobiera się w tych samych sytuacjach co opłaty, lecz za działania niezgodne z prawem. W odniesieniu do wód, powietrza, odpadów i hałasu, karę wymierza wojewódzki inspektor ochrony środowiska, a w odniesieniu do drzew i krzewów - organ miasta. Stawki kar zwykle są kilkakrotnie wyższe niż

opłaty i trafiają do funduszy celowych. Ustawa prawo ochrony środowiska przewiduje możliwość odraczania, zmniejszania lub umarzania administracyjnych kar pieniężnych.

6.1.2.3. Fundusze celowe

Opłaty i kary zasilają fundusze celowe. Dla miasta istotne znaczenie mają fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej: NFOŚiGW w Warszawie i WFOŚiGW w Gdańsku. Możliwe jest także wykorzystanie instrumentów nie będących w kompetencji władz gminy, poprzez porozumienie się z partnerami, w kompetencjach, których znajdują się dane instrumenty (starosta, wojewoda, samorząd wojewódzki).

6.1.3. Instrumenty społeczne

Instrumenty społeczne służą realizacji zasady uspołecznienia zarządzania rozwojem miasta poprzez budowanie i usprawnianie partnerstwa. Z punktu widzenia władz samorządowych umownie wyróżnia się dwie kategorie działań:

- wewnętrzne, czyli dotyczące działań samorządów i realizowane poprzez działania edukacyjne,
- zewnętrzne – polegające na budowaniu komunikacji społecznej (konsultacje, debaty publiczne, kampanie edukacyjne).

6.1.4. Instrumenty polityczne

Do najważniejszych instrumentów politycznych należą zapisy składające się obowiązującą Politykę Ekologiczną Państwa, Program ochrony środowiska dla województwa zachodniopomorskiego, Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego, a także dokumenty składające się na politykę rozwoju miasta Łeba: Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Łeby.

6.1.5. Instrumenty strukturalne

Jako instrumenty strukturalne określić można strategię i programy wdrożeniowe oraz systemy zarządzania środowiskowego. Dokumentem wytyczającym główne tendencje i kierunki działań w ramach rozwoju gospodarczego, społecznego i ochrony środowiska w skali gminy jest Plan rozwoju lokalnego, która wspomaga proces zarządzania.

6.2. Organizacja zarządzania środowiskiem

Program Ochrony Środowiska dla miasta Łeba jest zarówno planem polityki ochrony środowiska do 2019 r., jak i programem wdrożeniowym na najbliższe 4 lata (2012 - 2015). Program ten z jednej strony uwzględnia kierunki rozwoju poszczególnych działań i ich konsekwencje dla środowiska, a z drugiej strony wytycza pewne ramy tego rozwoju. Oznacza to, że działania realizowane np. w transporcie czy gospodarce komunalnej muszą być brane pod uwagę w programie ochrony środowiska, a jednocześnie ochrona środowiska wymaga podejmowania pewnych działań w poszczególnych dziedzinach gospodarki i codziennego bytowania mieszkańców gminy.

6.3. Systemy zarządzania środowiskowego

Koncepcja zarządzania środowiskowego jest odpowiedzią na sytuację, w której konieczne jest nie tylko naprawy zaistniałych już szkód środowiskowych oraz spełniania wymogów określonych w pozwoleniach na korzystanie ze środowiska, ale także zapobieganie powstawaniu negatywnych oddziaływań i szkód. Na przedsiębiorstwach spoczywa obowiązek samodzielnego definiowania problemów środowiskowych i szukania, z wyprzedzeniem, środków zaradczych. Związane jest to z włączeniem zarządzania środowiskowego do celów strategicznych firmy i przypisanie tych zagadnień do kompetencji zarządu firmy. Idea ta jest realizowana poprzez wprowadzanie systemów zarządzania środowiskiem (systemy sformalizowane - np. normy ISO 14 001, EMAS, lub niesformalizowane - np. Program Czystszej Produkcji). Rolą władz gminy mogą być działania inspirujące przedsiębiorstwa do starań o wprowadzenie systemu zarządzania środowiskowego, choć ostateczne korzyści wynikające z jego wprowadzenia powinny znaleźć odzwierciedlenie w sytuacji rynkowej tych przedsiębiorstw. Wspomniane systemy zarządzania środowiskowego polecane są również dla zakładów gospodarki komunalnej oraz instytucji publicznych, w tym starostw powiatowych i urzędów gminnych.

7. Lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne (I) i pozainwestycyjne (P) przewidzianych do realizacji w ramach Programu

Aktualny stan środowiska i przewidywane jego zmiany w aspekcie planowanego dalszego rozwoju miasta wymuszają konieczność realizacji przedsięwzięć proekologicznych. Bardzo ważnym problemem jest dokonanie zobiektywizowanego wyboru celów poprzez ustalenie znaczenia i kolejności rozwiązywania problemów z zakresu ochrony środowiska.

Zadania i cele w zakresie ochrony środowiska wyznaczone w gminnym programie ochrony środowiska muszą pozostawać w ścisłej korelacji z zadaniami wyznaczonymi w programach ochrony środowiska na szczeblu wyższym, w tym przypadku z przyjętym „Programem Ochrony Środowiska dla powiatu lęborskiego i gmin powiatu lęborskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015” oraz Programem Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011-2014. W obu Programach przyjęto następujące cele:

Tabela 16 Cele i działania POŚ (wojewódzki i powiatowy)

	Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011 – 2014	Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego i Gmin Powiatu Lęborskiego na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015
1 cel perspektywiczny Środowisko dla zdrowia - dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	Identyfikacja środowiskowych zagrożeń zdrowia, zahamowanie ich narastania oraz minimalizacja powodowanych przez nie skutków	Brak celów
	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych i powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych	- Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych - Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej
	Poprawa warunków zdrowotnych poprzez osiągnięcie i utrzymanie standardów jakości powietrza	- Zmniejszenie spalania paliw stałych - Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza - Zmniejszenie zużycia energii - Kontrola stanu jakości powietrza - Poprawa jakości powietrza - Ochrona jakości powietrza - Likwidacja pokryć dachowych azbestowych
	Budowa systemu gospodarki odpadami, który w pełni realizuje zasadę zapobiegania i minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów, zapewnia wysoki stopień ich odzysku oraz bezpieczne dla środowiska unieszkodliwianie	- Ograniczenie uciążliwości odpadów
	Ochrona mieszkańców województwa i ich mienia przed zagrożeniami naturalnymi i skutkami katastrof naturalnych	- Ochrona przed klęskami żywiołowymi
	Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii z udziałem substancji niebezpiecznych, a w przypadku jej wystąpienia eliminacja i ograniczenie jej skutków dla mieszkańców i środowiska	- Ochrona przed poważnymi awariami - Bezpieczny transport substancji niebezpiecznych
	Ochrona mieszkańców województwa przed hałasem zagrażającym zdrowiu lub jakości życia	- Ograniczenie emisji hałasu - Ograniczenie emisji hałasu w pobliżu linii kolejowych i dróg - Ograniczenie emisji hałasu przemysłowego
	Ochrona mieszkańców województwa przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	- Wzrost bezpieczeństwa przed promieniowaniem elektromagnetycznym
2 cel perspektywiczny: Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej	Wykształcenie u mieszkańców województwa pomorskiego postaw i nawyków proekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska	- Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców
	Rozwój świadomego uczestnictwa społecznego w podejmowaniu decyzji związanych z wykorzystaniem zasobów środowiska	

społeczeństwa	Stworzenie skutecznego systemu prawnych, ekonomicznych i finansowych instrumentów polityki ekologicznej zapewniających efektywne realizowanie jej celów	Brak celów
	Aktywizacja rynku działań na rzecz środowiska, zwiększenie roli ekoinnowacyjności w procesie rozwoju regionu	- Działania na rzecz rozwoju gospodarczego jako elementu rozwoju zrównoważonego
<p>3 cel perspektywiczny: Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody</p>	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej, powstrzymanie procesu jej utraty oraz poprawa spójności systemu obszarów chronionych ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000	<p>- Zwiększenie bioróżnorodności</p> <p>- Objęcie ochroną wszystkich wartościowych obszarów i obiektów</p> <p>- Zachowanie dla przyszłych pokoleń najcenniejszych obiektów przyrody</p> <p>- Udostępnienie i regulacja ruchu na obszarach przyrodniczo cennych</p> <p>- Minimalizacja obciążenia środowiska przedsięwzięciami uciążliwymi</p> <p>- Świadoma ochrona zasobów przyrody</p>
	Racjonalizacja wykorzystania zasobów wód podziemnych, ochrona głównych zbiorników wód podziemnych stanowiących ważne źródło zaopatrzenia ludności w wodę	<p>- Zapewnienie odpowiedniego nawodnienia gleb</p> <p>- Ograniczenie korzystania z wód podziemnych przez przemysł</p>
	Zwiększenie powierzchni i zasobów leśnych regionu oraz wzrost ich różnorodności biologicznej	<p>- Przeciwdziałanie erozji, tworzenie łączników ekologicznych</p> <p>- Powstrzymanie postępującej degradacji lasów</p> <p>- Zwiększanie udziału obszarów leśnych</p> <p>- Realizacja założeń polityki leśnej państwa</p>
	Zachowanie wysokich walorów ekologicznych obszarów rolniczych	<p>- Wdrażanie w rolnictwie dobrych praktyk</p> <p>- Poprawa efektywności ekonomicznej gospodarstw, realizacja zadań prog. rolno-środow.</p>
	Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin, zminimalizowanie niekorzystnych skutków ich eksploatacji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia	<p>- Ochrona gruntów</p> <p>- Przekształcanie gleb najniższych klas bonitacyjnych,</p> <p>- Rozpoznanie i zapobieganie degradacji gleb,</p>
<p>4 cel perspektywiczny: Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody, energii</p>	Wzrost efektywności wykorzystania surowców, ze szczególnym uwzględnieniem zasobów wodnych i surowców energetycznych wykorzystywanych w gospodarce	<p>- Oszczędność energii, ochrona powietrza</p> <p>- Oszczędność surowców nieodnawialnych</p>
	Promocja i wspieranie wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych	<p>- Zmiana, na ekologiczne nośniki energii, ograniczenie jej zużycia,</p> <p>- Ograniczenie zużycia energii, ochrona powietrza,</p>
	Zapobieganie i ograniczanie powstawania odpadów u źródła, a także zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko	<p>- Ograniczenie zużycia energii, wody i wytwarzania odpadów</p>
	Wdrażanie zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w regionach wodnych, ograniczającego prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi i ochronę przed skutkami suszy	<p>- Ochrona przed powodzią</p> <p>- Ochrona przeciwpowodziowa, zabezpieczenie przed skutkami suszy</p>

Główne kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego Łeby w zakresie ochrony środowiska wynikające ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Łeba” to:

- poprawa czystości wód powierzchniowych (modernizacja oczyszczalni, ograniczenie dopływu związków biogenych, porozumienie z gminami zlewni Łeby odnośnie minimalizacji wprowadzanych zanieczyszczeń);

- ochrona powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie ekologicznych źródeł energii, stosowanie urządzeń ograniczających emisje zanieczyszczeń;
- gazyfikacja miasta i zamiana wszystkich kotłowni węglowych na gazowe;
- ograniczenie przeznaczania gleb pochodzenia organicznego na cele nierolnicze, zachowanie torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- wzbogacanie wartości i walorów środowiska przyrodniczego poprzez urządzenie terenów zieleni (izolacyjnej, krajobrazowej i o funkcji rekreacyjnej);
- skanalizowanie i koncentracja wypoczynku w celu ochrony słabszych i cenniejszych elementów środowiska przyrodniczego (urządzenie terenów rekreacyjnych w istniejących lasach komunalnych na najbardziej odpornych siedliskach);
- działania na rzecz umocnienia ekosystemów przyrodniczych:
  - zachowanie dolin Łeby i rzeki Chelst jako korytarzy ekologicznych, łączących dwa unikatowe w skali kraju jeziora przybrzeżne (Łebsko i Sarbsko);
  - zachowanie kompleksów leśnych ochronnych, ze szczególną ochroną lasów mało odpornych, jako korytarza ekologicznego, łączącego Słowiński Park Narodowy z rezerwatem „Mierzeja Sarbska”;
- unieszkodliwianie odpadów z wykorzystaniem nowoczesnych technologii odzysku surowców wtórnych ich przetwarzania i kompostowania;
- wyeliminowanie z centrum miasta intensywnego ruchu pojazdów;
- ograniczenie hałasu poprzez ograniczenie ruchu pojazdów najbardziej uciążliwych (ciężarowych, ciągników i motocykli), ograniczenie prędkości, poprawę nawierzchni ulic, stosowanie ekranów akustycznych;
- przy nowoprojektowanej zabudowie należy przewidzieć rezerwę terenu na pas zieleni izolacyjnej od strony dróg, a zabudowę mieszkaniową oddzielać od dróg usługami;
- ochrona przed poważnymi awariami, związanymi z przewozem ładunków niebezpiecznych;
- w celu ochrony przeciwpowodziowej od strony łądu konieczne jest stałe udrażnianie ujściowego odcinka Łeby oraz utrzymanie w stałej sprawności urządzeń melioracyjnych na obszarze polderów „Miasto-Łeba” i „Sarbsk III”;

Po dokonaniu diagnozy stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie gminy oraz kierując się uwarunkowaniami zewnętrznymi (obowiązujące akty prawne, programy wyższego szczebla) i wewnętrznymi (lokalne opracowania planistyczne, uchwały) dokonano wyboru priorytetów ekologicznych. Wyodrębnione zostały cztery główne priorytety:

- Priorytet pierwszy – Środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Priorytet drugi – Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa;
- Priorytet trzeci – Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody;
- Priorytet czwarty – Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii.

W ramach wyodrębnionych priorytetów wyznaczono cele dążące do osiągnięcia poprawy stanu środowiska, czemu mają służyć zaproponowane zadania. Zaproponowane przedsięwzięcia w przyszłości przyczynią się do poprawy stanu środowiska na terenie miasta Łeba.

Tabela 17 Lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych przewidzianych do realizacji w ramach Programu

Cele	Zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Szacunkowe nakłady całego zadania [zł]	Potencjalne źródła finansowania
Priorytet pierwszy – Środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego					
Rozwój i utrzymanie gospodarki wodnej	Budowa magistrali wodociągowej przesyłowej D200 od cmentarza do ul. Łąkowej	Miasto Łeba	2014-2015	400 000,00	Budżet gminy
	Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej działek osiedla Łeba-Nowęcín	Miasto Łeba	2014-2015	149 686,00	Budżet gminy
Rozwój i utrzymanie gospodarki ściekowej	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. 1-go Maja i ul. Teligi oraz modernizacja nawierzchni ul. Teligi	Miasto Łeba	2013-2014	265 686,00	Budżet gminy
	Modernizacja gospodarki ściekowej w mieście Łeba	Spółka Wodna Łeba	2012-2014	3 000 000,00	Budżet gminy
Ochrona wód	Renaturalizacja „Łabędziego Stawu” - etap I bagrowanie zbiornika	Miasto Łeba	2012-2013	1 050 000,00	Budżet gminy
	Renaturalizacja „Łabędziego Stawu” - etap II zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne zbiornika	Miasto Łeba	2012-2013	620 000,00	Budżet gminy
	Ochrona wód przybrzeżnych poprzez zrealizowanie celów KPOŚK	Miasto Łeba, Spółka Wodna Łeba, Użytkownicy środowiska	2012-2015	b.d.	Środki własne, fundusze zewnętrzne,
	Badania i ocena wód przybrzeżnych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych w ramach PMŚ (Państwowego Monitoringu Środowiska)	WIOŚ	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Prowadzenie stałego monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
Ochrona przeciwpowodziowa	Systematyczna kontrola i modernizacja urządzeń przeciwpowodziowych	ZZMiUW	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Wyznaczenie w planach zagospodarowania przestrzennego miejsc zalewowych	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
	Modernizacja stacji pomp Łeba	ZMiUW Województwa Pomorskiego w Gdańsku	2012-2015	4 000 000,00	Budżet Państwa
Ograniczenie zanieczyszczeń powietrza	Termomodernizacja budynków mieszkalnych i zasobów Miasta Łeba	Miasto Łeba, właściciele nieruchomości	2012-2019	Według kosztorysów	Budżet gminy, środki właścicieli nieruchomości

pochodzącego ze spalania kopalin					
	Opracowanie kampanii promocyjno-edukacyjnej zachęcającej mieszkańców do zmiany systemu ogrzewania	Miasto Łeba	2012-2015	b.d.	Budżet gminy, fundusze europejskie
	Przebudowa pomieszczeń Gimnazjum na kotłownię i przyłącze CO	Gimnazjum im. Jana Pawła II	2012-2013	125 000,00	Budżet gminy
	Wymiana, źródeł energii cieplnej zasilanych paliwem nieodnawialnym na urządzenia, o mniejszym stopniu negatywnego oddziaływania na środowisko	Miasto Łeba, właściciele nieruchomości	zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Promowanie wśród mieszkańców miasta energię ze źródeł odnawialnych	Miasto Łeba, organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Wsparcie przedsięwzięć mających na celu rozwój sieci gazowej na terenie miasta	Miasto Łeba, zakład gazowniczy	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Rozwój sieci monitoringu jakości powietrza przez udział gminy i powiatu w monitoringu regionalnym	Miasto Łeba, Powiat Łęborski, WIOS	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
Osiągnięcie dobrego stanu technicznego dróg i pozostałej infrastruktury transportowej	Koncepcja przebudowy drogi 214 od Białogardy do Łeby	Miasto Łeba	2012-2013	160 000,00	Budżet gminy,
	Przebudowa drogi gminnej nr 104057G - ulica Nowościńska	Miasto Łeba	2012	2 200 000,00	Budżet gminy, dotacje państwa, środki UE
	Budowa ciągu pieszo-jezdnego przy ul. Kościuszki 8 i garażach	Miasto Łeba	2012	50 000,00	Budżet gminy,
	Budowa ulic Starzyńskiego, Paderewskiego, Niedziałkowskiego	Miasto Łeba	2016-2017	2 000 000,00	Budżet gminy,
	Modernizacja chodników wraz ze ścieżką rowerową wzdłuż ul. Nadmorskiej oraz przniesienie lamp	Miasto Łeba	2016-2017	850 000,00	Budżet gminy,
	Modernizacja ul. Abrahama - II etap oraz ul. Wróblewskiego	Miasto Łeba	2012-2013	537 203,00	Budżet gminy, środki zewnętrzne
	Modernizacja ulicy Brzozowej i Westerplatte	Miasto Łeba	2013-2018	1 661 000,00	Budżet gminy,
	Modernizacja ulicy Pocztovej, Nad Ujściem, Abrahama, Derdowskiego, Wró-	Miasto Łeba	2013-2014	b.d.	Budżet gminy,

	blewskiego				
Wdrażanie rozwiązań na rzecz ograniczenia hałasu	Obsadzanie dróg drzewami, stosowanie pasów zieleni	Zarządcy dróg	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Utrzymanie właściwego stanu technicznego dróg.	Zarządcy dróg	Zadanie ciągłe	W zależności od potrzeb	Środki własne
	Ochrona mieszkańców przed lokalnymi emisjami hałasu związanymi np. z działalnością usługową w tym turystyczną	Miasto Łeba, WIOŚ	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Wybieranie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
	Kontrola wprowadzania do środowiska nowych urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
Prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami	Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów biodegradowanych	Miasto Łeba Przedsiębiorcy odbierający odpady	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
	Rozwój systemu zbiórki surowców wtórnych i odpadów niebezpiecznych	Miasto Łeba, Przedsiębiorcy odbierający odpady	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Miasto Łeba, Właściciele nieruchomości	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
	Prowadzenie akcji ekologicznych dotyczących prawidłowego postępowania z odpadami	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
	Zakup prasy do makulatury.	Miasto Łeba	2015	34 500	Budżet gminy dofinansowanie z WFOŚiGW w Gdańsku
	Budowa kompostownika dla mieszkańców Gminy	Miasto Łeba	2015-2016	150 000	środki własne i dofinansowanie z WFOŚiGW w Gdańsku
Priorytet drugi – Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa					
Zapobieganie poważnym awariom	Doposażanie w sprzęt ratowniczo-gaśniczy	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	W zależności od potrzeb	Budżet gminy
	Nadzór zakładów i instalacji	WIOŚ	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne

	stanowiących potencjalne źródło poważnych awarii				
	Usuwanie skutków poważnych awarii	Miasto Łeba, WIOŚ	Zadanie ciągłe	W zależności od potrzeb	Środki własne
Integracja aspektów środowiskowych z planowaniem przestrzennym	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
Szkody w środowisku	Wzmocnienie egzekwowania przepisów ochrony środowiska	Miasto Łeba, WIOŚ, PSSE	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Stworzenie bazy danych o szkodach w środowisku i działaniach naprawczych	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
	Prowadzenie szkoleń na temat odpowiedzialności sprawcy za szkody wyrządzone w środowisku	Miasto Łeba, Organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
Zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji o środowisku	Tworzenie systemu elektronicznej bazy danych, opracowanie systemu udostępniania danych społeczeństwu	Miasto Łeba	2009-2013	1 500 000	Budżet gminy,
	Prowadzenie stałych akcji edukacyjno-oświatowych tj. festyny, konkursy	Miasto Łeba, Starostwo Powiatowe, Nadleśnictwo Organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Informowanie mieszkańców o zasadach dostępu do informacji o środowisku i formach społecznego udziału w procesach decyzyjnych	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie prowadzenia szkoleń	Miasto Łeba, Placówki oświatowe	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
Priorytet trzeci – Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody					
Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego ograniczonego dostępu do terenów cennych przyrodniczo	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
	Opracowanie planów ochrony obszarów chronionych	Organy zarządzające obszarami chronionymi	2012-2015	b.d.	Budżet gminy
	Ochrona obszarów, zespołów i obiektów nie objętych jeszcze ochroną prawną, a prezentujących dużą wartość przyrodniczą	Miasto Łeba, organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne

Ochrona lasów	Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych	Nadleśnictwa Prywatni właściciele lasów	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobieganie ich skutkom	Nadleśnictwa Prywatni właściciele lasów	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Edukacja leśna społeczeństwa oraz dostosowanie lasów do pełnienia różnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych	Miasto Łeba, Nadleśnictwo	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy, środki własne nadleśnictwa
	Udzielanie informacji właścicielom lasów w sprawie prawidłowych zasad gospodarki leśnej	Miasto Łeba, Nadleśnictwa	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy, środki własne nadleśnictwa
Utrzymanie i pielęgnacja terenów zieleni miejskiej	Urządzenie parku Misjonarzy Oblatów	Miasto Łeba	2012	799 072,00	Budżet gminy, środki zewnętrzne
	Pielęgnacja zieleni miejskiej, nasadzenia drzew i krzewów w ciągach komunikacyjnych	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	w zależności od dostępnych środków w budżecie	Budżet gminy
Zrównoważony rozwój turystyczno-rekreacyjny	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zorganizowanie punktów widokowych, tablic informacyjnych dotyczących wartości ekologicznych i osobliwości przyrody;	Zarząd parku narodowego, gmina/ organizacje gospodarcze organizatorów turystyki	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Utrzymanie infrastruktury turystycznej na odpowiednim poziomie, w tym zapewnienie mieszkańcom i turystom dobrej jakości wody, możliwość odprowadzenia ścieków komunalnych i odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości.	Miasto Łeba, Spółka Wodna Łeba, właściciele nieruchomości, przedsiębiorstwa	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
Ochrona gleb	Rekultywacja terenów zdegradowanych	Właściciele terenów	Zadanie ciągłe	W zależności od potrzeb	Środki własne
	Ochrona gleb przed erozją poprzez wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych	Właściciele gruntów	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Promowanie stosowania dobrych praktyk rolniczych	Miasto Łeba, ARiMR	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Utrzymanie czystości i porządku oraz utrzymanie zimowe terenów gminnych na obszarze miasta Łeby	Miasto Łeba	2012-2014	1 749 600,00	Budżet gminy
	Prowadzenie okresowego monitoringu gleb pod względem zakwaszenia,	OSChR, Właściciele użytków rolnych	Zadanie ciągłe	W zależności od ilości badań	Środki własne właścicieli nieruchomości

	zawartości składników pokarmowych i metali ciężkich				
	Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	W zależności od potrzeb	Budżet gminy
Ochrona brzegu morskiego	Sztuczne zasilanie brzegu morskiego na odcinku Łeba km 181,1 -180,95,	Urząd Morski w Słupsku	2012	b.d.	Budżet Państwa, środki UE
	Modernizacja umocnień brzegowych, zgodnie z zapisami „Programu ochrony brzegów morskich”	Urząd Morski w Słupsku	do 2022	b.d.	Budżet Państwa, środki UE
	Utrzymanie zasady wyłączenia z zabudowy odpowiednio szerokiego pasa przybrzeżnego.	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy
Priorytet czwarty – Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii					
Zmniejszenie zużycia zasobów naturalnych	Przebudowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego w gminie	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	w zależności od dostępnych środków w budżecie	Budżet gminy
	Promowanie odnawialnych źródeł energii	Miasto Łeba, Powiat Lęborski, organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Inwestycje w energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych	Miasto Łeba, prywatni właściciele	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne
	Zapobieganie i ograniczanie powstawania odpadów u źródła, a także zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko	Miasto Łeba	Zadanie ciągłe	b.d.	Budżet gminy

8. Mierniki realizacji Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska

Nadrzędną zasadą realizacji niniejszego opracowania powinna być realizacja wyznaczonych zadań przez określone jednostki, którym poszczególne zadania przypisano. Z punktu widzenia Aktualizacji w realizacji poszczególnych zadań będą uczestniczyć:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem,
- podmioty realizujące zadania programu,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu,
- społeczność gminy, jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu.

Realizacja Założeń Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba to poprawa stanu środowiska. Zmiany wartości wskaźników i mierników charakteryzujących elementy środowiska będą stanowiły wymierny efekt realizacji założeń aktualizacji.

Ponadto zgodnie z art.18 ustawy POŚ organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które następnie przedstawia Radzie Miejskiej.

W cyklach czteroletnich będzie oceniany stopień realizacji celów ekologicznych. Ocena ta będzie bazą do ewentualnej korekty celów i strategii ich realizacji. Taka procedura pozwoli na spełnienie wymagań zapisanych w ustawie prawo ochrony środowiska, dotyczących okresu na jaki jest przyjmowany program ochrony środowiska i systemu raportowania o stanie realizacji programu.

Wdrażanie programu ochrony środowiska powinno podlegać regularnej ocenie w zakresie:

- efektywności wykonania zadań,
- aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- stopnia realizacji programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- niezbędnych modyfikacji programu.

Dla prawidłowego przebiegu monitoringu realizacji celów i zadań Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba niezbędna jest okresowa wymiana informacji, zwłaszcza pomiędzy jednostkami miasta, dotycząca stanu środowiska oraz stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki (nie wszystkie dane są dostępne), aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Ujęcie jakościowe – dla elementów środowiska, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej. Listę tę można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące jakości środowiska. Wskazane byłoby także podanie, które wskaźniki służą do monitorowania których celów aktualizacji POŚ.

Tabela 18 Mierniki monitorowania efektywności Programu ochrony środowiska dla Miasta Łeba

Lp.	WSKAŹNIKI STANU ŚRODOWISKA IZMIANY PRESJINA ŚRODOWISKO	2007	2010
		1.	Średnie zużycie wody z wodociągów na jednego mieszkańca [m ³ /rok]
2.	Ilość ścieków komunalnych odprowadzonych	1 248	1 268, 5*

	[dam ³ /rok]		
3.	Średnia przepustowość oczyszczalni ścieków [m ³ /doba]	8600	8600
4.	Liczba mieszkańców korzystająca z oczyszczalni ścieków	3783	3846*
5.	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	20,1	20,1
6.	Udział ścieków oczyszczonych biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w ogólnej ilości ścieków oczyszczonych [%]	100	100
7.	Ładunek BZT5 w oczyszczonych ściekach komunalnych [kg/rok]	8864	10320
8.	Ilość emitorów pól elektromagnetycznych	2 stacje bazowe tel. komórkowej	11 stacji bazowych tel. komórkowej
9.	Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie [t/rok]	Pyłowe- 199 Gazowe - 58791	Pyłowe - 41 Gazowe - 63385
10.	Udział energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii pierwotnej.	-	-
11.	Lesistość (%) ogólnej powierzchni jednostki administracyjnej).	47,2	46,7
12.	Powierzchnia terenów objęta formami prawnej ochrony obszarowej (%) ogólnej powierzchni jednostki administracyjnej).	44,6	44,6
14.	Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną. [tys. zł]	-	-
15.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	783	885*
16.	% mieszkańców korzystających z kanalizacji	94,8	99*
17.	Liczba ujęć wody [szt.]		
18.	Długość sieci wodociągowej	39,8	39,8
19.	Liczba szamb [szt.]		
20.	Liczba przyłączy wodociągowych [szt.]	783	804
21.	% mieszkańców korzystających z wodociągów	97,1	97,2
WSKAŹNIKI ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ			
1.	Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno - informacyjnych	-	-
2.	Ilość uczestników szkoleń.	-	-

Źródło: Bank Danych Regionalnych, UM w Łebie, *Spółka Wodna Łeba - dane za 2011 r.

9. Podsumowanie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba przyjętego przez Radę Miejską w Łebie uchwałą Nr 224/XXXVII/2004 z dnia 25.10.2004 r.

Podstawę niniejszego opracowania stanowi szereg informacji udostępnionych m.in. przez: Miasto Łeba, Spółkę Wodną Łeba, GUS, WIOŚ, PSSE w Lęborku, Nadleśnictwo Lębork, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego. Informacje wykorzystane w opracowaniu posłużyły określeniu stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska na terenie gminy.

Program powinien być realizowany poprzez uwzględnienie zapisów wynikających z dokumentów rządowych, zwłaszcza wynikających z listy przedsięwzięć własnych i koordynowanych. Ponadto wszelkie działania winny wynikać z przedsięwzięć zawartych w opracowaniach na szczeblu regionalnym (Program Wojewódzki, Strategia Wojewódzka) oraz z dokumentów i koncepcji władz miasta, postulatów rozmaitych środowisk, w tym organizacji pozarządowych i mieszkańców. Dodatkowo niektóre z przedsięwzięć zostały zaproponowane przez zespół opracowujący Program.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie gminy, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska.

Wyodrębnione zostały cztery główne priorytety:

- Priorytet pierwszy – Środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Priorytet drugi – Wzmocnienie systemu zarządzania środowiskiem oraz podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa;
- Priorytet trzeci – Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody;
- Priorytet czwarty – Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii.

W ramach wyodrębnionych priorytetów wyznaczono cele dążące do osiągnięcia poprawy stanu środowiska, czemu mają służyć zaproponowane zadania. Zaproponowane przedsięwzięcia w przyszłości przyczynią się do poprawy stanu środowiska na terenie miasta Łeba.

Niniejszy dokument jest dokumentem planistycznym i nie stanowi przepisów prawa miejscowego. Nakreśla jedynie kierunek, w jakim powinien podążać samorząd mając na celu zachowanie i poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

10. Literatura

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.),
- Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2007 r. Nr 75, poz. 493 ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zm.),
- Ustawa z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. 2001 r. Nr 63, poz. 638 ze zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 r. Nr 66, poz. 620 ze zm.),
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 23 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2003 r. Nr 4 poz. 44 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie integrowanej produkcji (Dz. U. z 2004 r. Nr 178, poz. 1834 ze zm.),

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 257, poz. 2573 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz. U. z 2008 r. Nr 80, poz. 479),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobu ich prowadzenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 103, poz. 664)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 nr 120, poz. 826),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. z 2008 r. Nr 82, poz. 501),
- Planowanie Gospodarki Odpadami w Polsce. Poradnik – powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami, wyd. MIKOM, Warszawa 2002 r.,
- Programowanie ochrony środowiska w gminie, czyli jak skutecznie zaplanować i wdrożyć gminny program ochrony środowiska, Tom 1 – podręcznik, 2009 r., Arnold Bernaciak, Marcin Spychała,
- Wytyczne do sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, grudzień 2002r.,
- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010,
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011-14,
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego 2010,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łęborskiego i gmin Powiatu Łęborskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015,
- Strategia rozwoju powiatu łęborskiego. Aktualizacja na lata 2007-2013,
- Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu łęborskiego za 2010 r.,
- Studium Programowo – Przestrzenne Uzdrowiska Łeba, 2008 r.,
- Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodniczo–krajobrazowa miasta Łeba, 2005 r.,
- Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba za lata 2009- 2010
- Rocznik Hydrogeologiczny Państwowej Służby Hydrogeologicznej, Rok hydrogeologiczny 2009
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości,
- Raporty WIOŚ,
- Informacje z Miasta Łeba
- Dane Głównego Urzędu Statystycznego,
- Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego,
- Strony internetowe Centrum Informacji o Środowisku: www.cios.gov.pl,
- Strony internetowe Ministerstwa Środowiska: www.mos.gov.pl,
- Strony internetowe Natura 2000: www.natura2000.mos.gov.pl/natura2000 i www.natura2000.org.pl.
- Strony internetowe www.panorama-miast.com.pl
- Strony internetowe www.cire.pl.
- Strony internetowe www.baza-oze.pl
- Strony internetowe www.energiaodnawialna.net

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XX/177/2012
Rady Miejskiej w Łebie
z dnia 22 czerwca 2012 r.

**Podsumowanie do Programu ochrony środowiska dla miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku
2019**

PODSUMOWANIE

do przyjętego Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019

Przedmiot opracowania

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) do Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 należy załączyć pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny);
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Podstawa prawna

Obowiązek wykonania programu ochrony środowiska wynika z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.).

Z art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), wynika obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu ww. Programu.

Przebieg strategicznej oceny oddziaływania

Przebieg strategicznej oceny oddziaływania polegał na uzgodnieniu zakresu Prognozy oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gdańsku. Dokumentacja została poddana konsultacjom społecznym oraz zaopiniowana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku.

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Programu ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, dokumenty te mają charakter strategiczny, na wysokim stopniu ogólności, w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy np. budowie nowych dróg należy rozważyć warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

W przypadku wszystkich przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne, winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Ustalenia zawarte w Prognozie

Na podstawie art. 53 w/w ustawy, w imieniu Burmistrza Łeby na podstawie udzielonego pełnomocnictwa firmie ABRYS sp. z o.o. w Poznaniu wystąpiono pismem nr DP/JW./41/XII/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku (ten sam znak) o określenie

zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Programu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku uzgodnił zakres prognozy w piśmie z dnia 18.01.2012 r. znak RDOŚ-Gd-WOO.411.44.1.2011.MCZ.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku uzgodnił zakres prognozy w piśmie z dnia 21.12.2011 r., znak: SE-NS-80.9022.490.317.2011.KM.

Po otrzymaniu w/w uzgodnień przystąpiono do opracowania projektu Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019.

Zakres Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 ze zm.). Prognoza obejmuje ustalenia zawarte ww. ustawie. Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania Programu na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. W Prognozie skupiono się na obecnym stanie środowiska w gminie wykorzystując dane z raportów Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska i innych dostępnych źródeł. W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ tych zadań na poszczególne elementy środowiska w tym na obszary Natura 2000, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz na zdrowie ludzi. Przedstawiono również skutki braku realizacji Programu.

Opinie właściwych organów

Projekt Programu Ochrony Środowiska wraz z prognozą oddziaływania programu na środowisko zgodnie z art. 54 ust. 1 w/w, został przekazany 24 stycznia 2012 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku celem zaopiniowania.

Przedłożone dokumenty zostały pozytywnie zaopiniowane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku pismem z dnia 29.02.2012 r., nr RDOŚ-Gd-WOO.411.4.2.2012.KSZ.2. oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku pismem z dnia 22.02.2012 r., nr SE-NS-80.9022.490.34.2012.LK.

Projekt Programu ochrony środowiska, w celu dopełnienia obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.) został przekazany w dniu 24.01.2012 r. do zaopiniowania przez organ wykonawczy powiatu. Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 został przyjęty uchwałą Nr 129/2012 Zarządu Powiatu w Lęborku w dniu 21 lutego 2012 r.

Zgłoszone uwagi i wnioski

W/w dokumenty zostały poddane konsultacjom społecznym. Burmistrz Łeby wyznaczył 21-dniowy termin na zapoznanie się z dokumentami i możliwością składania uwag i wniosków w dniach od 20.04.2012 r. do 11.05.2012 r.. We wskazanym terminie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski.

Wyniki postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko

Realizacja przedsięwzięć zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 nie przyczyni się do możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko. Planowane zadania z uwagi na ich rodzaj, skalę i charakter oraz usytuowanie nie wymagają przeprowadzenia postępowania, o którym jest mowa w Dziale VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Podstawę oceny efektywności wdrażania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeba na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 będzie stanowił wynik prowadzonego monitoringu poszczególnych komponentów środowiska. Zgodnie z art. 18 ustawy prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raporty z wykonania założeń zawartych w ww. dokumencie, które następnie przedstawiane zostaną Radzie Miasta. Monitoring Programu opiera się na zestawie mierników w ujęciu ilościowym i jakościowym.